

DIE STAD

GEILLUSTREERD WEEKBLAD

VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTR.

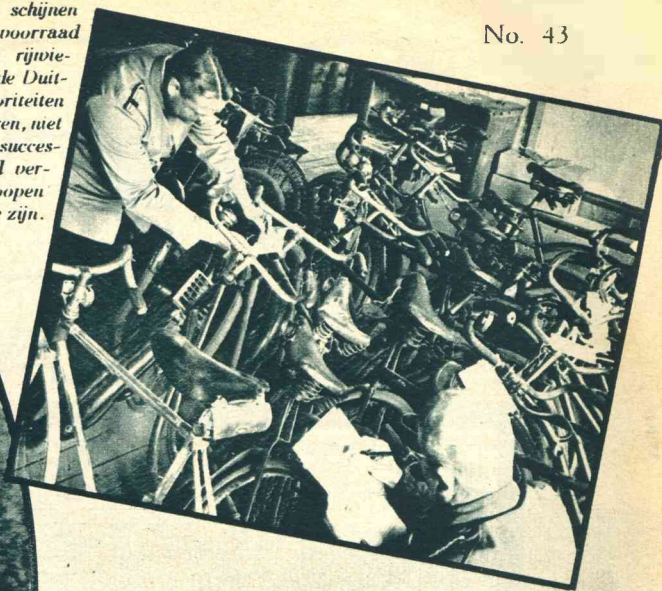
N.Z. VOORBURG WAL 262

TEL. INT. 33170 GIRO 97946

HET MUSSCHENONTBIJT

De pogingen om per fiets van Nederland naar Duitsland te smokkelen schijnen blijkens den grooten voorraad nederlandsche rijwielen, welke de Duitse autoriteiten bewaren, niet zeer succesvol verlopen te zijn.

TUSSCHEN

Sinds de tarievenoorlog over Europa los-

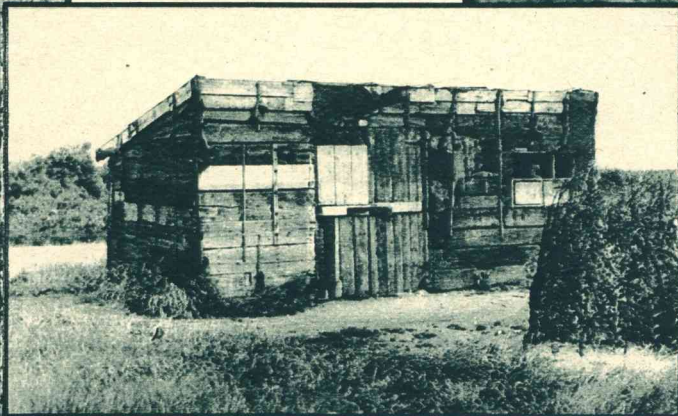
barstte, sinds wij even gemakkelijk over „contingenteering” en „autarkie” spreken (zonder vaak ook maar bij benadering te weten of we de woorden goed gebruiken, of zelfs te vermoeden wat ze eigenlijk beteekenen) als over het weer van den volgende Zondag, is het leven langs de grenzen er wel avontuurlijker op geworden.

Weliswaar onderscheidten in ieder land de grensbewoners zich van hun medeburgers door een overmaat van handigheid in het transporteren van waren van den eenen kant van de grens naar den anderen, maar tot

Aan iederen smokkelstroep gaan een of meerdere „verkenners” vooraf. Zij onderzoeken of het terrein veilig is en geven daarna het afgesproken teeken.

Deze foto werd gemaakt op 't oogenblik, dat de smokkelaar de kommiezen bemerkte. Hij wierp zijn zak weg, maar wist desondanks toch niet te ontkomen.

Oude en vervallen keten dienen om de ge smokkelde waren voorloopig in veiligheid te brengen. Van hier uit worden zij verder Duitschland in gebracht.

Met den politiehond wachten de beamten urenlang met taai geduld of de smokkelaars het wagen zullen.

vóór de jongste opleving van den economischen strijd bleef deze eigenschap binnen de perken van een grappige, niet al te lucratieve en ook niet al te gewaagde onderneming. Men deed het meer uit sportief oogpunt, of om een kennis „aan gene zijde” een genoeg te verschaffen. De straffen waren evenredig naar deze kleine misdaden. Men betaalde zijn

boete opgewekt, en zelfs de douane vond het jammer, wanneer ze iemand te pakken had.

Nu zijn wij echter in een periode verzeild geraakt, waarin het smokkelen een vele winsten afwerpend bedrijf is geworden. Wanneer men nu zonder toestemming van de douaneautoriteiten de grenzen overschrijdt, dan wordt ge niet vriendelijk uitgenodigd om eens even in het visitatielokaal te komen. Want tegenwoordig gaat het niet meer bij kleine beetjes, maar met flinke partijen. De invoerrechten, welke door de onderscheiden Regeeringen worden geheven, zijn zoo hoog, dat men, om het smokkelbedrijf de moeite waard te doen zijn, groote hoeveelheden verboden waar „over” moet zien te krijgen.

De dagbladen brachten reeds menigmaal verhalen over fantastisch-wilde achtervolgingen per auto en per motorrijwiel. Met ware doodsvrachting vlogen de smokkelaars tusschen de met scherp schietende

Gesnapt: de smokkelaars moeten hun zakken openen.

De douanebeambten zijn ware meesters in het ontdekken van voetsporen. De smokkelaars dragen meestal schoenen met gumvizolen; desondanks worden zij door hun voetafdrukken gesignaleerd.

Zich zooveel mogelijk dek-kend achter struiken en lage dennen legt de smokkelaar zijn gevaarvollen weg af.

SMOKKELAARS EN KOMMIEZEN

dus ook voor den arm der gerechtigheid veel moeilijker grijpbaar zijn. Helaas!

Onze serie, een knap stuk foto-reportage, toont de jacht op 'n groep „smokkelaars-te-voet” — en het resultaat er van. Maar de overwinning is niet minder dikwijls aan de zijde van de smokkelaars!

Een echte smokkelzaak. De inhoud bestond uit pakjes tabak.

Een partijtje Hollandsche tabak (in een paar dagen bij elkaar „gesnapt”) op het Duitsche douane-bureau.

Op den bon.

douane-beambten door en met niet minder moed brachten deze laatsten de smokkelauto's tot stilstand door zich midden op den weg te plaatsen of in eigen auto's er achter aan te racen.

Maar het loont niet alleen de moeite te smokkelen bij vrachtautoladingen tegelijk; ook een enkele man kan in een zak al heel wat dingen bergen, waarvoor bij normale aangifte hoge sommen aan belasting zouden moeten betaald zijn.

Een van onze Duitsche medewerkers heeft, dank zij de hulp van het „Landesfianzamt” te Düsseldorf, een smokkeljacht mogen meemaken aan de Nederlandsch-Duitsche grens in de omgeving van Kaldenkirchen. Het ging er bij die gelegenheid om, een aantal tabaksmokkelaars te betrappen; groote partijen losse tabak, sigaren en sigaretten worden in zakken gedaan en met talloze listigheden Duitschland binnen gebracht. Op tabak komen, evenals op koffie en thee, in Duitschland bijzonder hoge invoerrechten. Gelukt het dus de douane te verschalken, dan is er een zoet winstje gemaakt.

Toch ontvangen de smokkelaars, zij die het gevaarlijke werk doen, maar een bescheiden „honorarium”. Zij staan meestal in dienst van personen, die het smokkelbedrijf in het groot beoefenen, zelf achter de schermen blijven en

Een hoed draagt ze nooit...

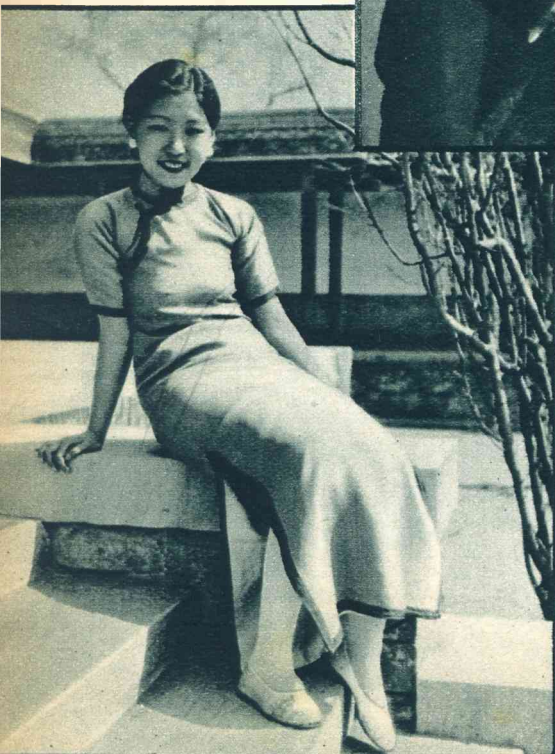
Zoolang ons kikkerland den aardbodem blijft sieren, zullen er in verre en nabije landen kinderlijke zielen gevonden worden, innig overtuigd, dat Volendam en Marken 'n klein staal-reepje zijn van een grooten lap stof, die precies eender is. Zij zullen ons zien leven en sterven in zéér ruime broeken, ze zullen ons in eeuwige jeugd en onschuld zien kringdansen op een open plek in ons oerwoud van molens, onder helsch gebolder van klompen, in wolken van tabakswalm uit lange witte pijpen. Onze huizen zijn blauw-betegeld achter een groen-planken gevel; wij schuren den heelen dag blikker-tandend onzen vloer, om er daarna van te eten. Natuurlijk nádat we onze dagelijksche taak van zestig toeren aan de netten hebben gebreid.

Er is weinig tegen te doen. Je zoudt het land terug kunnen gooien in zee, maar dan zal de legende slechts forscher en onsterfelijker gedijen.

haar middagjurk van geschoren fluweel is één, als een huid, met haar karakteristieke verschijsning.

Een jurk die modern aan doet, maar toch een Chineesche jurk.

Zij blijft trouw aan de klassieke bloemdessins, die bij haar passen.

Wij zijn de Chineezzen van Europa. Wij zijn die rare, doch pittoreske wezens, half vleesch, half klompenhout, het smeug kijkspel voor alle omwonenden, het kleurig, onsterfelijk sprookje, de decoratieve kinderkamerfries, waarvan elk seizoen weer rollen worden nagedrukt. Er is weinig tegen te doen.

Eenzelfde naïeve voorstelling als men hier, zelfs dicht in onze buurt, van ons heeft, hebben wij misschien van andere vreemde volken: van

Turken, Perzen, Japanners. Van de echte Chineezzen.

China: dat zijn draken, parasolletjes, eetstokjes, rare tempeltjes met lampions erin, ongeknijpte nagels, die schrikwekkend krullen, roodzijden gewaden met groene bloemen, waarboven de drager almaar staat te knikken. Hoevelen meenen nog niet hardnekkig, dat Chineezzen staarten dragen, dat hun vrouwen hobbelen op blokjes, gehuld in bonte kimono's, het waaierje in de hand?

Min-Lee volgt

China is groot. China is koud en heet, vlak en bergachtig, beschaafd en onbeschaafd. Slechts twaalf procent der bevolking leeft in steden met meer dan tienduizend inwoners.

Op die twaalf procent althans heeft het Westen zijn invloed doen gelden: Europa — maar ook Amerika en het gemoderniseerde Japan. In hoeverre, dat weten de meesten van ons niet zoo heel precies. Sommigen onderschatten den ommekeer, anderen overschatten dien, stellen zich 't

aspect van een Chineesche stadsbuurt, een Chineesch straatpubliek voor als een Westersch stadsbeeld, alleen met wat scheever oogjes, wat raarder uithangborden en zoo....

Hoe loopt bijvoorbeeld de Chineesche vrouw rond, de vrouw uit de groote plaatsen, die mag studeeren en een betrekking bekleeden, die is opgevoed naar een coëducatie-systeem en niet meer behoeft te trouwen met een jongeling dien ze nooit gezien heeft? Toch zeker niet met het

Wat begint de beschaafde Chineesche nu met de Westersche modellen? Ziet ze er daarin uit als 'n aangekleede aap, zooals onze Hollandsche matrones met Parijsche kiepjes of een jumpertje, ontworpen voor

de Mode

DOOR

JEAN E. MARRE

's Avonds wordt, naar oude zede, het haar met bloemen versierd, sober en stijlvol.

Haar kapsel is modern, maar berischt het haar profiel, de lijn van haar achterhoofd?

We kunnen niet anders dan respect hebben voor de wijze, waarop zij met de Westersche mode weet om te springen

een elfenfiguurtje? Née.

Ze doet wat onze Westersche vrouwen nog nooit ofte nimmer hebben klaargespeeld: ze past de mode aan bij haar type, ze licht eruit wat bij

haar hóort en laat links liggen wat bij haar vloekt. Ze heeft blijkbaar het wonderlijk idée-fixe, dat de mode er is voor háár, terwijl, zooals we toch weten, de eenig juiste opvatting wil, dat zij er is voor de mode!

Zie haar daagsche jurk, losjes en toch aansluitend de lijnen van het figuur volgend, zooals Parijs dat wil. Maar de modieuze halve mouwen zijn kimono-mouwen, er zijn zijsplitten met een kimono-bies, zooals de Chineesche dat wil! Vreemd hé, om een eigen wil te hebben, midden in het gezicht van Madame Mode! En het resultaat? Een jurk die modern aandoet, die geen fantastisch inboorlingen-gewaad is, maar toch een Chineesche jurk, prachtig passend bij het type der draagster. Laten we onze hoeden afnemen voor Min-Lee, zooals ze daar zit. Ze heeft aanpassingsvermogen, smaak en persoonlijkheid. In een mate, die we hier nog niet mochten aantreffen....

Haar kort wit bontjasje verschilt niets van wat onze dames dragen. Haar middagjurk van geschoren fluweel heeft de onberispelijke moderne silhouet, maar is ze niet één, als een huid, met haar karakteristieke verschijning? Haar schoentjes hebben een normaal model, maar zijn van handbeschilderde zij.... een prachtig compromis.

Haar kapsel is modern, maar bederft het haar profiel, de lijn van haar achterhoofd, zooals het geknutsel dat we hier zien opranken op de basis van eenzelfde permanent wave? Née.

Een hoed draagt ze nooit. Wat een geluk! Stel u even voor.... Maar ze is er te verstandig voor. Als ze behoefte heeft aan beschutting tegen de zon, neemt ze een parasol van zijde of geolied papier, waarop ze, evenals op haar zomerjurken, haar liefde uitviert voor de klassieke bloemdessins, die bij haar passen.

Meen niet, dat wij Min-Lee iets geleerd hebben. Ze is blijkbaar beschaafder dan wij. We deden beter, bij háár in de leer te gaan....

De zijden schoentjes zijn met levendige kleuren beschilderd, naak ook eigenhandig geborduurd.

Op het oog geheel Westersch maar toch met een eigen ca-

Oefening in de operatiekamer: verpleegsters leeren het hanteeren van instrumenten en tampons, noodig bij het assisteeren van den chirurg.

HARTVERFLIRTING

door *Wilhelmine Baltinester*

Blijft u nu alstublieft nog even op de bank liggen, tot u zich een beetje beter voelt..... En intusschen zal ik me voorstellen; dokter Brand. Ik vond u zoo even bewusteloos hier op deze bank liggen."

"Dank u — dank u zeer, dokter! Wat een toeval, dat u hier in dit stille bosch net voorbij kwam! Ik... ik voel me anders nog heelmaal niet goed... Wat is dat?"

"Dat is een koud compres."

"Wat een geluk, dat u net een bron vond om water uit te halen!"

"Die bron was mijn veldflesch. Het spijt me, dat ik de idyllische bron moet terug brengen tot een veldflesch!"

"Wat zou er wel met me gebeurd zijn, als u mij niet geholpen had!"

"Niets! U zou alleen maar een beetje later weer bijgekomen zijn."

"Wat dacht u wel, toen u mij hier flauwgevalen en wel op de bank zag liggen?"

"Dat het wel weer een kwestie van „de liefde in het spel” zou zijn."

"U drukt u nogal onomwonden uit!"

"Dat doe ik altijd."

"Geeft u mij dan eens ook een onomwonden antwoord op mijn vraag: ben ik ziek? Heb ik iets aan mijn hart? Is het iets ernstigs?"

"U mankeert absoluut niets!"

"Maar ik had hartkloppingen, en toen ben ik flauw gevallen!"

"Dat waren geen hartkloppingen. De brief, dien u daar nog steeds zoo krampachtig vast houdt, heeft u van streek gemaakt."

"Het was wel mijn hart!"

"Geen sprake van. Een hartverflirting is niets van beteekenis."

"Een wat?"

"Een hartverflirting. Er bestaan hartvervettingen en hartverflirtingen. Het verschil is alleen maar, dat een hartvervetting veroorzaakt wordt, doordat zich te veel vet bij het hart vastzet, en een hartverflirting ontstaat, doordat het hart te veel in beslag wordt genomen door flirtations. Iedere overbelasting van het hart, hetzij door concreten of abstracten ballast, door vet of flirt, is schadelijk. Ik zal u uw geneesmiddel voorschrijven: voorloopig geen flirtations meer!"

"Beste dokter, zoo iets moet men niet alleen van medisch standpunt beoordeelen! Geen flirtations meer! Hoe stelt u zich dat voor? De wereld is vol liefde! Als er nu anderen op je verliefd worden — en je bent zelf ook niet van steen, wat dan?"

"Tja, kijk eens, ik zou bijvoorbeeld nooit verliefd op u worden! U moet het me maar niet kwalijk nemen! U hebt charme, en u zult ook wel lief en aardig zijn, maar liefde voor u... nee!"

"Wat is die bank hard!"

"Als u uw hoofd even oplicht, zal ik er mijn jas onder leggen."

"Dank u. Hoe lang moet ik hier nog blijven liggen?"

"Een half uur."

"Hoe ik me dan naar het hotel moet slapen, s m e een raadsel."

"Wat een dwaasheid! Ik zal u natuurlijk slapen!"

"U bent wel vriendelijk, maar u drukt u niet erg complimenteus uit!"

"Tja, ik ben zooals ik ben."

"Dat merk ik."

"Wij moesten liever niet zoo veel praten. U moest nog wat uitrusten. Het is nog dertig minuten loopen naar het hotel."

"Goed. Ik zwijg."

"U moet uw oogen dicht doen en aan niets denken!"

"Dat kan ik niet."

"Ook goed. Praat u dan maar. Praten is in allen gevallen beter dan piekeren. Wat stond er in dien brief? Schrijft hij, dat hij niet komt?"

"Ik weet het niet, en ik wil het niet weten ook. Ik heb hem maar half uitgelezen."

"Hm. Een blauwtje dus."

"Ik een blauwtje? Ik zou u willen verzoeken eens en voor al goed te begrijpen, dat bij alle flirtations ik altijd degene ben, die de slotstreep zet."

"Hand op het hart?"

"Wat dacht u dan? U bent gewoonweg...."

"Onbeschaamd. Ik weet het. Praat u maar niet verder, en laat u mij maar in mijn sop gaar koken. Ik ben een ezel, en een oncomplimenteuze ezel ook nog. Maar u hebt een kuiltje in uw wang als u lacht."

"U bent een wonderlijk wezen."

"Is dat een antwoord op mijn compliment over het kuiltje?"

"Was dat een compliment?"

"Eigenlijk niet. Alleen maar het constateeren

van een feit. Zegt u me eens: hoeveel maal — gemiddeld — per dag laat u zich kussen door uw flirtpartner?"

"Ik tel zoo iets niet."

"Of wel: u bent één van die naturen, die vrijgevig zijn, en te veel aan anderen en te weinig aan zich zelf denken."

"Ach wat!"

"En „ach wat!" betekent: ja. U gaat me interesseeren."

"Nu pas?"

"Ja. In het begin vond ik u niet origineel genoeg!"

"Het regent."

"U hebt toch een paraplu. Zoo. Prachtig. Uitstekende beschutting. Ik zal mijn regenjas over u heen leggen. Ziezo, nu kan het voor mijn part gaan hagelen en sneeuwen."

"En u?"

"Ik vind regen niet erg, en als het al te bar wordt, schuift u wat op, zoodat ik een plaatsje op de bank krijg en onder uw paraplu zitten kan."

"Ik vind het wel erg voor u."

"Nu, laat u me dan nu op de bank zitten."

"Zoo... zit u goed?"

"Ik heb wel eens slechter gezeten."

"Voelt u den regen nu nog?"

"Alleen nog maar een beetje op mijn linker-schouder. De rechter is goed onderdak."

"Ik vind het erg naar, dat u door mij in zoo'n onaangename situatie geraakt bent!"

"Ik vind de situatie heelemaal niet onaangenaam."

"Ik kan er geen woord van verstaan, zoo klettert de regen op de paraplu!"

"Ik zal het in uw oor roepen: ik — vind de situatie heel áángenáám!"

"U schreeuwt me nog doof!"

"Zoo even kon u me niet verstaan, en nu wordt u weer doof. Laten we maar niets meer zeggen, tot het minder regent."

"Goed."

"U hebt aardige oogen. En uw handen vind ik lief — net twee kleine, angstige vogeltjes! Waarom lacht u nu weer?"

"Ik vind u nogal grappig!"

"Als ik oncomplimenteus ben, vindt u me grappig en als ik complimenteus ben, vindt u me ook grappig!"

"Het houdt op met regenen. We moesten maar weggaan."

"Als u zich al goed genoeg voelt."

"O ja."

"Uitstekend. Maar ik had hier nog best uren lang zoo onaangenaam op den rand van de bank, en zoo aangenaam naast u willen blijven zitten."

"Hier is uw jas, dank u wel. Ik sta al weer heelemaal stevig op mijn voeten."

"Het hotel is toch nog een heel eind, en de grond is zacht en glad geworden van den regen. Mag ik u een arm geven, en de paraplu vast houden?"

"Ach ja."

"Erg verrukt schijnt u er niet van te zijn."

"Moet ik nu ook al complimenteus worden?"

"Een complimentje zou me geen kwaad gedaan hebben. Maar zooals u wilt. Ik heb net het gevoel, of ik u niet een half uur, maar al heel lang ken."

"Wa-wa-wat was dat?"

"Ik — heb u gezoend."

"Ma — maar..."

"Als u zegt dat u boos bent, krijgt u er nog één, om weer goed te worden."

"Nee, nee, ik ben niet boos!"

"Zegt u eens heel ernstig: beval ik u heelemaal niet?"

"Hm. Wou u dat weten?"

"Ja. Een beetje wel?"

"Een beetje."

"Daar ben ik voor het begin mee tevreden."

"Voor het begin! En mijn hartverflirting, en de rust, die ik moet nemen?"

"Die neemt u dan wat later. Als u de „slotstreep" zet. Nee, schudt u nu mijn arm niet af! Blijft u nu vriendelijk! Ik zal u wat uitleggen: ik was straks alleen maar zoo oncomplimenteus uit verlegenheid, ik ben altijd in het eerste stadium van verliefdheid verschrikkelijk verlegen. En nog iets: ik ben geen dokter, maar meester in de rechten."

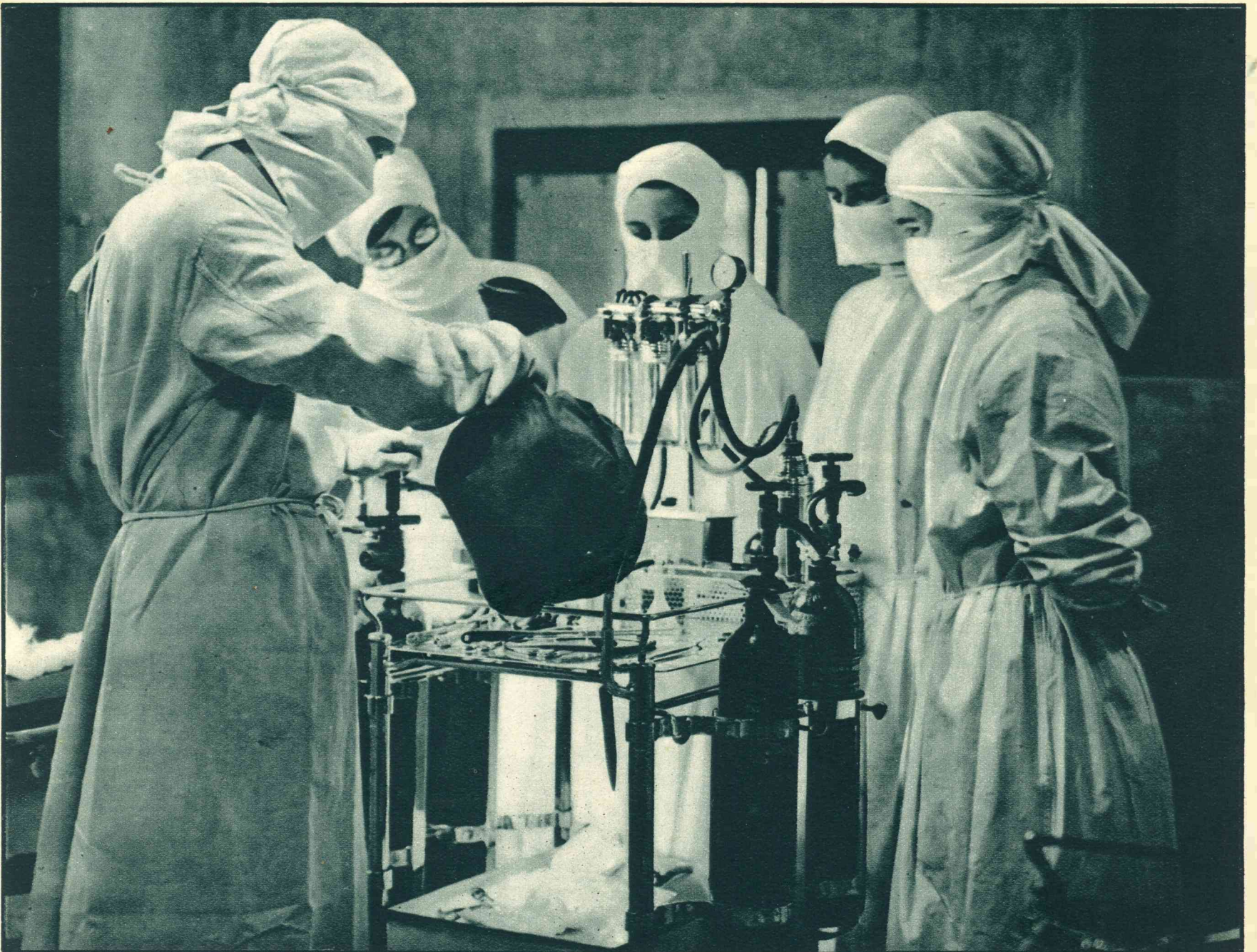
"Wat? En u hebt heele speeches over harten en hartvervetting gehouden?"

"Nu ja, maar ook al ben ik geen dokter, ik kon nog wel zien, dat er iets aan uw hart mankeerde!"

"Dat is toch..."

"Blijft u nu alstublieft eens even staan, dan zal ik u wat in uw oor fluisteren: dacht u, dat ik niet gezien had, dat u pas „flauw viel" toen ik er aan kwam? Toen ik vanmorgen vroeg in het hotel arriveerde, ben ik u al meteen niet zoo heel erg slecht bevallen, en bij het ontbijt hebt u aan één stuk door op de schandelijkste manier met me gecoquetteerd. Die flauwvallerij was alleen maar namaak, omdat het u een goede manier van kennismaken leek."

Ze zwijgen. Ze kijken elkaar aan en knikken elkaar plotseling toe. En ze kussen elkaar.

Oefening in de operatiekamer: een narcose wordt voorbereid.

Een fijn plaatsje in de bakfiets.

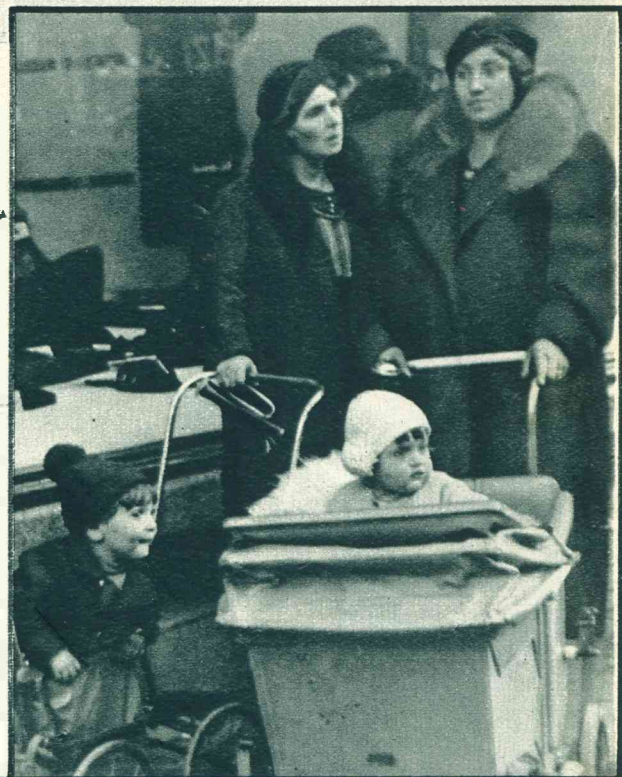

Twee, die jong geleerd hebben zich te laten vervoeren.

HOE WORDIE

Moeder en kinderen uit toeren.

Winkelen en de kinderen meenemen.

In iedere groote stad zijn kinderen „hinderen”. Dat ligt niet aan hen, maar aan de stad. Deze immers is er voor de groote menschen, die het druk hebben en dus de straten onveilig maken met hun gevlieg en gieren. De groote menschen kunnen weinig thuis zijn, of willen weinig in huis blijven. „Wat doen we met de kinderen?” zeggen ze. „Je kunt ze niet alleen laten,” denken ze, al of niet hardop. Dat is waar. Want hoe modern de tijden en de menschen ook mogen zijn geworden, het kind stoort zich niet aan den vooruitgang, maar zal, alleen gelaten, doen wat het niet doen mag. Het zal met lucifers spelen, het zal de hardheid van de schedels van zijn broertjes en

Eentje die vroeg leert de klanten te bezoeken.

Met moeder mee. De spruit kan zichzelf al voortbewegen.

Een heerlijk werk: meerijden op den bok.

zusjes beproeven, het zal potten met kokende thee omtrekken, 't zal een schaar vinden, 't zal van de trap rollen, kortom, het zal al die dingen doen, die onder het waakzaam oog der ouders zelden of nooit plegen te geschieden. En dit kan men wederom den kinderen niet kwalijk nemen, zij hebben (gelukkig maar) niet de minste belangstelling voor de zorgen en successen van hun vader, of voor den nieuwen hoed, dien hun moeders altijd noodzakelijk aan hun vriendinnen moeten gaan laten zien, en dus vervelen zij zich of halen kattekwaad uit. Daarom besluiten de vaders en moeders hun kinderen mee uit te nemen. Zij doen zulks natuurlijk niet altijd uit „bittere noodzaak”, maar ook voor hun genoegen en voor het plezier van hun spruiten. En

'n Vader, die zijn kind al jong van het schoon der grachten wilde doen genieten.

'n Stelletje, dat al weet, dat je op een vrachtauto plug thuiskomt.

Zoo kan je de verkeersregels al vroeg bestudeeren.

N DE KINDEREN VERVOERD?

Veilig op vaders arm.

zoo kan men in de straten van onze goede stad Amsterdam de gelukkige pa's en ma's zich zien voortbewegen, terwijl zij hun naamdragers met zich mede voeren.

Hoe ver blijken wij dan van de primitieve volken af te staan. Stel u voor, dat een Amsterdamsche moeder haar zoontje achter op haar bontjas droeg, of dat haar dochtertje rustte op de heup van haar zomermantel. Of verbeeld u een hoofdstedelijke vader, die zijn dochter voor op een wild paard heeft zitten en aldus het Rokin afstormt. (Overigens bemoeit bij de natuurvolken de vader zich weinig met zijn dochters, behalve als hij ze voordeel van de hand kan doen aan een huwelijks-

Zus neemt de anderen mee in het zeepkistje op wielen ('n zeer geliefd Amsterdamsch vervoermiddel).

candidaat. En kom daar nu eens om! Hij mag blij zijn als hij op haar trouwdag mag komen.)

Het Amsterdamsche kind wordt gereden. Los laten lopen, zooals de kleintjes in het dorp, kan men ze onmogelijk. Ze zouden onder den voet raken. Dragen kan men ze ook niet goed, want er zijn in Amsterdam altijd nog menschen die verzot zijn op dringen en duwen.

Dus wordt het Amsterdammertje meegevoerd in een of ander voertuig. Wat een variaties zijn er mogelijk op het begrip kinderwagen! Op hoeveel manieren wordt de toekomstige wethouder, professor, handelman, winkeljuffrouw, verpleegster, door zijn ouders niet in de gelegenheid gesteld om het stadsschoon te bewonderen of vast te wennen aan drukte en lawaai.

De agent, die roist wat een jongen toekomt.

IN DEN KRATER

In den wijden krater van den Vesuvius, waar de heete bodem fantastisch gekleurd is van de velerlei minerale stoffen, die met de lava worden uitgeworpen, heeft boven de nauwe krater-opening de opborrelende lava een prop, een kegeltje gebouwd, dat steeds aangroeit om bij een latere heviger werking weer uiteengereten te worden. Uit dezen kegel stijgen de zware rook- en gaswolken op en worden steenblokken de lucht in geslingerd.

De sensatie van het circus: een knap snapshot van een fameuzen sprong op het dravende paard.

De Verrassing van de „Pussyfoot”

door Harold Thomas

Thurston beklom de brug met een geopend mes in de hand. De „Pussyfoot” lag gereed voor het vertrek, maar onze gezagvoerder zou nooit eerder order geven de trossen los te gooien, voor hij den gebruikelijken cijns aan zijn bijgeloof had betaald.

„Halloh, zoover zijn we weer,” bromde hij, de kaartenhut betredend.

Het was mijn tweede reis met de „Pussyfoot”, ik kende dus de belachelijke ceremonie, waarmee Thurston het vertrek aanving. Hij wierp het mes omhoog en wachtte gespannen af hoe het neerkwam. Het viel plat op den grond, voor Thurston een zeker voorteken dat de „Pussyfoot” een slechte reis zou maken.

Hij schudde bezorgd het hoofd. „t Wordt d... deren, Thomas, let op wat ik je zeg,” sprak hij met een grafstem.

Ik lachte hem hartelijk uit. Thurston was bijgeloovig als een oude heiden en als het mes op de punt terecht kwam, was zijn stemming gedurende de reis ongenietbaar. Mijn spot irriteerde hem.

„Je licht, maar wacht liever eens af. Het wordt huilen met die reis, onthoud mijn woorden. Hm, hoe kan het ook anders met zoo’n griezelige lading. En daarenboven met een bemanning aan boord, die allang opgeknoopt had moeten worden....”

Zijn afkeer van lading en bemanning was gegrond. De cognosseminten van de „Pussyfoot” vermeldten, behalve twintig kisten conserven voor Zijne Allerverhevenste Majesteit Pu Luï, den keizer van Annam, ook nog een vrachtkist doode Chineezen, veertien in getal, die volgens hun laatste wilsbeschikking in het Hemelsche Rijk begraven moesten worden.

Na een „wilde vaart” van acht maanden was de Engelsche crew van de „Pussyfoot” in Singapore afgemonsterd. Thans hadden we een uitgezocht gezelschap schurken aan boord: twee Franschen die het bagno ontvlucht waren, vijf ontslagen Chineesche dwangarbeiders en negen Arabieren, met een verleden dat den beul in de toekomst een

ruim „honorarium” beloofde. We moesten het er echter mee doen, andere bevaren zeelui konden we in Singapore niet krijgen.

Thurston had zijn mes weer opgeraapt. „Laat de schuit maar losgooien, Thomas, we zullen het er maar op wagen. Hoewel ik liever een polka met Beëlzebub zou maken.”

Lachend om zijn bezorgdheid, gaf ik mijn orders: „alles los” en „langzaam achteruit”. De „Pussyfoot” dreef van de kade af en stak een paar minuten later haar neus in de golven van de Zuid-Chineesche Zee. Het was gloeiend heet en er stond geen koeltje aan de lucht, het windzeil hing slap als was het bevangen door de hitte. De kust van Malakka week langzaam van ons terug en weldra was onze horizon begrensd door lucht en water: de eentonige reis naar Tongkin was aangevangen.

Thurston scheen nog bijgelooviger te zijn dan ik dacht. Hij had geen minuut rust en dook overall op waar men hem niet verwachten zou. In den loop der volgende dagen merkte ik echter meer op dat mijn verwondering gaande maakte. Ook de bemanning scheen onrustig en toonde zich schuw. Zij liet zich bijna niet op het dek zien en trok zich opvallend geheimzinnig in het logies terug. Ik kon dan ook niet nalaten de aandacht van Thurston erop te vestigen.

„Ze schijnen het daar beneden nogal naar hun zin te hebben, kapitein. Het moet er anders ondraaglijk heet zijn, ’t is er ’s nachts ternauwernood uit te houden.”

Thurston keek schichtig naar den roerganger om, ’n smerigen Chinees die nooit een mond open deed. Met zijn vinger op den mond waarschuwde hij me dat ik zwijgen moest. En luid, zoodat ook de Chinees het hooren kon, gaf hij onverschillig ten antwoord: „Laat ze, zooveel te minder last heb ik van ze. ’k Geloof dat ze zitten te poken.”

Hij gaf me geen uitleg waartoe die geheimzinnigheid diende en hoewel ik brandend nieuwsgierig was, durfde ik er niet verderop in te gaan. Denzelfden avond gebeurde er iets dat ook mij ongerust maakte.

Ik loste Thurston om acht uur af. Over de kaarttafel gebukt, gaf hij me de positie van de „Pussyfoot” aan. Plotseling begon hij te fluisteren.

„Roep over een half uur den uitkijk bij je en houd hem een kwartier aan den praaf, Thomas. Het voorschip moet vrij blijven.”

„Right; wat is er dan aan de hand?” kon ik niet langer nalaten te vragen.

„Zal je wel hooren,” bromde hij. En luid liet hij erop volgen: „Ik ga naar bed, wil je me tegen elf uur laten roepen?”

„In orde, kapitein,” antwoordde ik.

Hij ging naar beneden en ik bleef alleen met den roerganger. Snel viel de duisternis in. De uitkijk stond op de voorplecht; in zijn nabijheid lagen een paar Arabieren op het dek. Een van hen stond plotseling op en begaf zich naar beneden, een kwartier later volgde de andere hem. Het was niets bijzonders en toch was ik wantrouwend geworden. Er scheen een geheim te hangen over de „Pussyfoot”, dat iedereen doorgrondde behalve ik.

Op den afgesproken tijd riep ik den uitkijk naar de brug. Het was een lange, schrale Arabier met een gemeen gezicht, dat me dadelijk tegenstond. Ik bood hem en zijn landgenoot aan het roer een sigaret aan en begon een praatje. Doch intusschen hield ik scherp het voorschip in het oog, omdat ik begreep dat Thurston iets in den zin had.

Ik zag hem plotseling aan het dek verschijnen. Hij had zijn witte pak uitgetrokken en verwisseld voor een donker costuum. Geruischloos bewoog hij zich in de richting van het logies der bemanning, daarbij zorgend in de schaduw te blijven. Plotseling was hij verdwenen.

Hoewel mijn uiterlijk het niet verried, was ik zenuwachtig geworden. Die geheimzinnigheid irriteerde me en ik had het gevoel dat er elk oogenblik

iets verschrikkelijks te gebeuren stond. En toch begreep ik niet welk gevaar ons boven het hoofd kon hangen.

Tien minuten later verscheen Thurston opnieuw aan het dek. Hij kwam uit het logies en kroop op handen en voeten naar het achterschip. Hij vertoonde zich niet meer, voor ik hem om elf uur liet wekken. In een slechte stemming verscheen hij op de brug. Hij wenkte me buiten het gehoor van den roerganger en begon fluisterend te spreken.

„Hebben ze me niet gezien, Thomas?”

„Niemand, ze stonden met hun rug naar het voorschip,” antwoordde ik met gedempte stem.

„Sst, spreek fluisterend, die bandieten hooren scherp.”

„Bandieten, wat is er aan de hand?” informeerde ik ongerust.

„Ik heb je wel gezegd dat het misliep met die reis; ik vrees dat we voor Tongkin een kop kleiner zullen worden gemaakt,” antwoordde hij somber.

„Wij?” viel ik verbaasd uit. „Waarom zou ik...?”

Thurston onderbrak me met een gebaar. „Ik durf er een lief ding onder verwedden dat ze muiterij in den zin hebben.”

Ik viel van de eene verbazing in de andere. „Muitery? Waar zou dat toe dienen?”

Thurston keek schichtig links en rechts. „Die kisten conserven voor den keizer van Annam... allemaal goudstaven, Thomas.”

Ik schrok. Twintig kisten goud betekenen een aardigen buit voor een stel spitsboeven, dat er op uit is zoo goedkoop mogelijk aan den kost te komen. Ik twijfelde dan ook niet of Thurston's sombere voorspelling zou uitkomen: als de crew van de „Pussyfoot” muiterij in den zin had, gaf ik geen penny meer voor mijn leven.

„Waaruit maakt u op dat zij zich van die lading meester willen maken, kapitein?” vroeg ik.

Thurston haalde de schouders op. „Bepaalde feiten kan ik niet aanwijzen, maar toch is mijn verdenking gewekt. Heb je ooit een bemanning meegemaakt, die bij een hitte van honderd graden in het logies hokt? Ik heb hen vanavond afgeluisterd, maar zij spreken fluisterend, ik heb geen woord kunnen opvangen. Den eersten dag dat we in zee waren, stelden ze me veel te veel belang in de verzegelde luiken van ruim I. Dat maakte mijn wantrouwen gaande en het een bij het andere gevoegd... ik wil mijn gage van een heel jaar verspelen, als dat niet beteekent dat er iets broeit.”

Zijn bezorgdheid deelde zich ook aan mij mee. „Ik veronderstel dat u alleen kennis droeg van den inhoud van die kisten; hoe kan de bemanning er dan achter gekomen zijn?” informeerde ik.

Thurston haalde de schouders op. „De hemel mag het weten, ik begrijp er niets van. Alleen de consulaire agent van Annam in Singapore wist ervan. Dat beweerde hij tenminste, maar het is zeer goed mogelijk dat dit geboefte er door een toeval kennis van gekregen heeft. Alleen reeds de solide constructie der kisten moet hun opgevallen zijn.”

„Waarom zorgen ze eigenlijk niet voor een behoorlijke bewaking van zulk een kostbare lading?” viel ik boos uit. „Een fraaie geschiedenis, terwille van een geringe bezuiniging stelt men roekeloos ons leven in de waagschaal.”

Thurston keek ook boos. „Dat heb ik den agent ook gezegd, maar hij lachte me uit. Er is geen gevaar, kapitein, vaar maar gerust uit, hield hij vol. En nu staan we voor het feit, dat ik gevreesd heb.” „Denkt u dat ze allemaal in het complot zitten?” vroeg ik.

Thurston knikte bevestigend. „Behalve wij, de machinisten en de steward. Wij met ons vijven, zij met hun zestienen. Een hopelooze verhouding. En hadden we nu maar radio aan boord...”

Hoofdschuddend zweeg hij. Ik verwenschte de zuinigheid van de Britsch-Indische reeders van de „Pussyfoot”; al wel tienmaal had Thurston op den aanleg van een radio-installatie aangedrongen, maar altijd tevergeefs. De aanstelling van een paar vaste marconisten kwam de rederij te duur uit.

„Weten de anderen er al van, kapitein?” hernam ik.

„Ja, ze zijn gewaarschuwd en op hun hoede. Heb je ook een revolver?”

Ik maakte een beweging naar mijn achterzak. „Ja, ja, right, laat maar zitten,” weerhield Thurston me. „Houd haar bij je, je kunt haar gauw genoeg nodig hebben...”

Hij had de woorden nog niet uit zijn mond toen plotseling op het voorschip een tiental donkere gestalten uit het logies opdoken. Thurston liet zich een vloek ontvallen.

„Daar gaat het spel nu al beginnen,” mompelde hij. Haastig ging hij voort: „Thomas, ga naar beneden en haal de machinisten en den steward. Vlug, we zullen dat geboefte tegenstand bieden.”

Ik ging haastig de trap van de brug af, doch bleef halverwege staan. Vlak voor me doken plotseling de beide Fransche bagnobandieten op. Ik begreep onmiddellijk, dat zij de ontwerpers waren van het nobele plan, om de „Pussyfoot” te overmeesteren en dat zij ook de leiding hadden genomen. Werktuiglijk greep ik naar mijn achterzak. En tegelijk hoorde ik Thurston schreeuwen.

„Kom terug, Thomas, laat mij die heeren maar even te woord staan.”

Ik ging terug. Thurston stond boven aan de trap.

„Wat voor den d...der doe jullie hier?” barstte hij los.

Een der Franschen lachte hem smalend uit. „Een beetje beleefder kan het ook, kapitein. We kwamen even een woordje met u spreken.”

De rest van de crew had zich om den woordvoerder heengeschaard en nam een afwachtende houding aan. Thurston ging halverwege de trap af.

„Ik ben bereid zelfs meer dan een woordje met je te spreken,” gaf hij driftig ten antwoord. „Maar dan in Tongkin, voor ik je laat ophangen.”

„U heeft een bespottelijke voorkeur voor groote woorden, kapitein,” hoonde de ander. „Dat kan schadelijk voor uw gezondheid worden als u niet inbindt. Is u bereid ons aan te hooren of moeten we geweld gebruiken?”

Thurston stootte mij aan. Tegelijk bracht hij met een snelle beweging zijn revolver te voorschijn. „Onmiddellijk terug naar het logies of er vallen slachtoffers,” dreigde hij hard.

De beide Franschen begonnen opnieuw te lachen. „Steek dat speelgoed maar weg, gentlemen, we hebben de voorzorg genomen de revolvers te ontladen.”

Thurston knarste van woede op zijn tanden, de spitsboeven hadden inderdaad hun voorzorgen genomen, zoowel zijn revolver als de mijne waren leeggehaald. Hoe dat mogelijk was begrepen wij: de muiters moesten 's nachts onze hut binnengedrongen zijn en ons ontwapend hebben.

Verslagen keek ik Thurston aan. Hij was doodsbleek en hield krampachtig zijn vuisten gebald. Hulpzoekend keek hij rond.

„We hebben de andere gentlemen moeten binden,” hernam de Franschman lachend. „Op hulp hoeft u dus niet te rekenen. Is u thans bereid met ons te praten?”

„Dat weet ik niet; zeg me eerst wat jullie verlangt,” antwoordde Thurston heftig.

De ander stak tergend langzaam een sigaret op. „Niets wat uw geweten zou bezwaren, kapitein. U zet onmiddellijk koers naar de kust en ankert tien mijl Zuidelijk van Hué. Dat is alles wat we van u eischen.”

„Zoo, eischen!” bulderde Thurston. „En als ik weiger?”

„Dan valt u eenzelfde lot te beurt als den machinisten en zullen we u onschadelijk maken. U ziet wel, dat we u de baas zijn: wij zijn hier met ons vijftien en we zijn allemaal gewapend.”

Als op commando gingen er vijftien vuisten in de hoogte. En in elke vuist een dreigende revolver...

Thurston zag, dat het bloedige ernst zou worden, als hij tegenstand bood. „Wat zijn jullie van plan, als ik koers zet naar de kust?” vroeg hij barsch.

„De conserven van Zijne Majesteit Pu Luï uit te laden en aan land te brengen,” grijnsde de ander. „Op de dooie Chineezers zijn we niet gesteld, misschien ziet u wel kans ze naar Tongkin te brengen met een crew van vijf man.”

Thurston dacht even na. „Ik wil tien minuten beraad,” sprak hij plotseling.

De beide Franschen keken elkaar even aan. Een van hen knikte toestemmend. „Die kunt u krijgen, maar u blijft op de brug. De stuurman ook. Weigert u over tien minuten, dan nemen we de navigatie zelf in de hand. U weet nu wat u te wachten staat.”

Thurston stiet een verwensching uit en gaf mij een wenk. In de kaartenhut viel hij verslagen op 'n stoel neer. „Heb ik 't je niet gezegd?” vroeg

hij jammerend. „Daar hebben we het nu, wat moeten we in vredesnaam beginnen?”

Ik haalde de schouders op, raad kon ik niet geven. Feitelijk was de toestand hopeloos en bleef ons niets anders over, dan ons bij de eischen van de muiters neer te leggen. Maar Thurston was verantwoordelijk voor het schip en zijn oordeel was beslissend.

Hij dacht een paar minuten na en keek plotseling somber naar me op. „Welnu, je zegt niets, zie je heelemaal geen uitweg?” vroeg hij bits.

„Nee, kapitein. Als ik de verantwoording had, gaf ik toe. Er is altijd nog een kans, dat we een andere schuit kruisen, misschien kunnen we dan een noodseintje geven.”

Thurston schudde driftig het hoofd. „Zeer onwaarschijnlijk; als we de vaste route verlaten, komen we onder de kust hoogstens nog een armzalige jonk tegen. Ik heb een ander plan. Heb je moed?”

„Ik geloof het wel,” antwoordde ik. Maar voorzichtig voegde ik eraan toe: „Ik voel er echter weinig voor om mijn leven te laten voor de conserven van Zijne Majesteit Pu Luï. Ik voel mijn verantwoording evengoed als u de uwe, en als ik gewapend was...”

„Juist, we zullen dat geboefte een kleine verrassing bereiden,” viel Thurston me driftig in de rede. „Wij geven ons in schijn over en slaan er een paar tegen het dek. Niet beneden, maar hier op de brug. Den eerste neem ik voor mijn rekening, den tweede laat ik aan jou over. Een flinke trap in de maagstreek is al voldoende. We ontnemen hun de revolvers en houden er de anderen mee in bedwang. Je hoeft niet te aarzelen er een paar neer te leggen, je kunt beter te vroeg zijn dan te laat, als van een halve minuut je leven kan afhangen.”

Het plan kwam me uitvoerbaar voor. Het was gevaarlijk, maar een andere keus bleef ons niet. Tenzij we ons overgaven, de grootste smaad voor een gezagvoerder.

„'t Is goed,” stemde ik op luchtigen toon toe. Die zorgeloosheid was echter maar schijn, inwendig was ik wel terdege bevreesd voor mijn leven.

Thurston stond vastberaden op. „Geef me je hand, het moet lukken,” sprak hij geestdriftig. „Weet goed wat je doet: een flinke trap, de revolver ontnemen en direct een schot in de lucht om vrees aan te jagen. Den eerste den beste, die 'n voet op de trap zet, schiet je neer.”

Ik knikte. We verlieten de kaartenhut en gingen naar de trap. „Ik zal doen wat jullie verlangt en naar de kust stoomen,” schreeuwde hij quasi driftig. „Maar als ze jullie grijpen, zal je ervan lusten, bedenk je dus goed voor het te laat is.”

Het dreigement maakte niet den minsten indruk, de mannen keken elkander grinnikend aan. Hun woordvoerder scheen ons echter niet te vertrouwen.

„Denk erom, kapitein, dat u ons niet bedriegt!” waarschuwde hij grimmig. „Naar de kust of...”

Zijn revolver zette het dreigement kracht bij. „Zeg, wil jij eens een beetje beleefdere houding aannemen?” viel Thurston woedend uit. „Als je me niet vertrouwt, stuur je maar een van je mannetjes naar boven. Hoewel ik eraan twijfel of er twee zijn die behoorlijk den koers kunnen aflezen.”

Met barsche stem gaf hij de wijziging van den koers aan: scherp Noord-West. Zijn list gelukte; de beide Franschen kwamen achter elkander naar boven. Thurston stond links, ik rechts van de trap. Ik wist wat ik te doen had, den tweeden Franschman had ik voor mijn rekening te nemen. Hij was even groot als ik en niet veel ouder. Geen kracht-mensch zoo op het oog, maar lenig als een kat.

Thurston wachtte tot ze allebei boven waren. Hij viel het eerst aan en nog geen seconde later ik. De aanval was echter een hopelooze mislukking. De boeven waren op hun hoede en op hetzelfde oogenblik dat ik toetrapte, ontving ik een vuistslag tegen den slaap, die me vloerde als een gevelde boom. Ik hoorde nog even een verward geschreeuw, een vloek van Thurston en toen verloor ik het bewustzijn.

De „Pussyfoot” was in de handen der muiters en de „conserven” van Zijne Majesteit Pu Luï zouden hun verheven bestemming nooit bereiken...

Ik werd gewekt door luide stemmen, die mij bij mijn naam riepen. Nog half versuft sloeg ik de

oogen op. Ik lag in ruim II op een matras, aan handen en voeten gebonden. Er brandde een looplamp, die juist voldoende licht verspreidde om me te oriënteren.

Naast me lag Thurston. Tegenover me Frey en Collins, de beide machinisten, en naast hen Dickson, onze steward. Zij lagen allemaal gebonden en namen blijkbaar de onaangename geschiedenis niet al te tragisch op.

„Halloh, Thomas, ook weer in leven?” lachte Frey. „Wij waren al bevreesd dat wij je daarginds moesten bijzetten....”

Hij knikte met het hoofd naar ruim I, dat met ruim II een geheel vormde, maar door waterdichte schotten afgesloten kon worden. Ik wendde er mijn benevelde blik heen. Links stonden de twintig kisten „conserven”, rechts, netjes op twee rijen de veertien doodkisten, versierd met Chineesche draken en grijnzende huisgoden.

„Aangenaam gezelschap,” bromde ik, Thurston aanzien.

Onze gezagvoerder was nog lang niet over zijn woede heen. Hij raasde en schold op alles en iedereen, behalve op ons. Maar dat bood ons maar weinig troost, een gemakkelijker houding was ons liever geweest.

Een paar uur lang bespraken we onze vooruitzichten. Zij waren onaangenaam, maar niet angstwekkend. De muiters waren met onzen dood in geen enkel opzicht gebaat, zoodat we mochten hopen het leven te behouden. Als wij de kust naderden zouden zij wel voor anker gaan, de kostbare lading in de vletten overbrengen en daarmee wegroeien, na een van ons eerst van zijn boeien te hebben bevrijd.

De muiters lieten zich intusschen niet te veel aan ons gelegen liggen. De „glazen” hielden ons op de hoogte van het verstrijken van den nacht, maar niemand kwam naar ons kijken. Tegen den morgen verschenen eindelijk de beide Franschen en een der Arabieren.

Zij spraken geen woord. De Arabier richtte ons half overeind en liet ons eten en drinken. De Franschen onderzochten in ruim I het gewicht van de kisten met goud. Zij waren zwaar en lieten zich met twee man maar ternauwernood van den grond lichten.

„We zullen straks maar beginnen ze naar boven te draaien,” zei de aanvoerder van de muiters.

„Goed, en dan ook de sloepen alvast maar laden,” beaamde de ander. Hij wendde zich met een spottenden glimlach tot ons. „Zijne Majesteit zal zeer teleurgesteld zijn als hij verneemt welke poets wij hem hebben gebakken.”

Thurston liet een verwensching hooren, wij zwegen echter. Het edele drietal ging lachend heen. Zwaar viel boven het trapluik dicht, wij waren weer aan ons zelf overgelaten.

Langer dan een half uur bleven wij in de halve schemering liggen staren. De „Pussyfoot” stampte en slingerde en wij moesten onze stem verheffen om ons verstaanbaar te maken voor elkander.

Plotseling klonk er van Frey's lippen een zachte kreet, die overging in een gereutel alsof hij stikte. Het deed Thurston en mij zoo benauwend aan dat wij allebei verbleekten van schrik. Wij keken allemaal Frey aan. Zijn gelaat was krijtwit en zijn glazige oogen, die verstart schenen van ontzetting, waren naar ruim I gericht. Wij volgden zijn blik, maar begrepen niet waarvan Frey zoo diep onder den indruk was.

Thurston scheen bevreesd te zijn dat de machinist krankzinnig geworden was, want hij bleef hem onderzoekend aanzien.

„Frey,.... Frey,.... wat heb je?” vroeg hij luid.

De ander wendde eindelijk zijn gelaat naar ons toe. In zijn oogen lag een uitdrukking van ontzetting. „Ik zag.... ik zag duidelijk beweging,” bracht hij schor uit.

„Waar beweging?” vroeg Thurston verwonderd. Frey wees met zijn hoofd naar ruim I. „Ginds.... die dooden.... een deksel van een van die kisten....”

We werden stijf van ontzetting. Ieder van ons was overtuigd dat Frey het zich verbeeld had en toch waren we onder den indruk van die huiveringwekkende vergissing.

„Dwaasheid....” schamperde Thurston eindelijk.

Het woord bestierf hem op de lippen. In ruim I ging langzaam het deksel van een der doodkisten omhoog. Wij waren ademloos van ontzetting en als verlamd van angst bleven we toezien. Het deksel werd heelemaal opgeslagen en plotseling dook het hoofd van een langgestaarten Chinees uit de doodkist op. Hij keek vluchtig in het rond, stapte traag uit de kist, rekte zich.... en trok zich

terug in een hoek van het ruim. Een minuut later verscheen hij weer binnen onzen gezichtskring en verdween met een zachten kreet in zijn luguber verblijf.

Die kreet scheen een sein te moeten beteekenen. Want zoodra hij verdwenen was en het deksel over zich heen had laten vallen kwam een tweede „doode” tot leven. Dezelfde geschiedenis van zoeven herhaalde zich: de Chinees rekte zich uit, keek eens in het rond en begaf zich naar een hoek van het ruim. En een oogenblik later kwam ook hij weer te voorschijn.

Thurston was het eerst over zijn verlammen schrik heen. Hij bracht een schorren kreet uit die den levenden doode hevig deed ontstellen. Hij ontdekte ons plotseling en keek angstig naar links en naar rechts, alsof hij een uitweg zocht.

Thurston bracht een heele reeks Chineesche klanken uit. De ander verstond ze maar half, doch wat hij er van opving was voldoende om hem over zijn angst heen te zetten. Schoorvoetend kwam hij nader. Wij waren plotseling over onzen schrik heen en barstten in lachen uit. Maar Thurston vond dat het thans niet het meest geschikte oogenblik was om ons vroolijk te maken.

Vijf minuten lang sprak hij den Chinees met nadruk toe. De man scheen zeer verrast en knikte. Hij haalde een mes te voorschijn en sneed vlug en handig onze boeien door. Vervolgens liep hij naar ruim I en schreeuwde luid een paar woorden uit. De uitwerking was verrassend: er gingen dertien doodkisten open en even zooveel Chineezen rezen uit hun „laatste rustplaats” op. Onze bevrijder sprak hen even toe en een oogenblik later kwam hij bij ons terug met vijf geladen revolvers. Nu waren we gereed voor den laatsten slag en kalm wachtten we de komst van de muiters af....

Een half uur later werden de luiken van ruim I afgenomen. Er daalden negen man naar beneden af en langzaam zakte de ketting van de lier. Wij waren plat op den grond blijven liggen totdat plotseling Thurston een luiden kreet liet hooren. De muiters keken om en stonden verstijfd van schrik: veertien Chineezen rezen uit hun kist en staarden grijnzend van de verblufte bemanning naar ons. Vlug waren we opgesprongen.... Thurston's stem klonk als een triomfantelijk gebrul.

„Handen op, schurken! Vlug, anders is je laatste uur geslagen!”

Onze revolvers spraken een taal die zij nog beter verstonden. De handen gingen de hoogte in en twee van ons klommen met de revolver in de hand naar boven. Een half uur later lag de muitende crew van de „Pussyfoot” gebonden in ruim II en hadden de Chineezen hun plaatsen ingenomen. De „conserven” van Zijne Majesteit Pu Lui zouden dus toch nog hun verheven bestemming bereiken....

„Het zijn geslepen heeren,” gaf Thurston ons een verklaring van de enorme verrassing van de „Pussyfoot”. Als „lijk” betalen ze maar een vierde van den gewonen vrachtprijs voor den overtocht en voor zoo'n voordeeltje verdragen zij nog wel meer ongemak dan een vijfdaagsch verblijf in een doodkist....”

Sneeuwstorm in de stad.

De Pelikaan-bemanning hoort de toespraken aan.

Onmiddellijk na de landing.

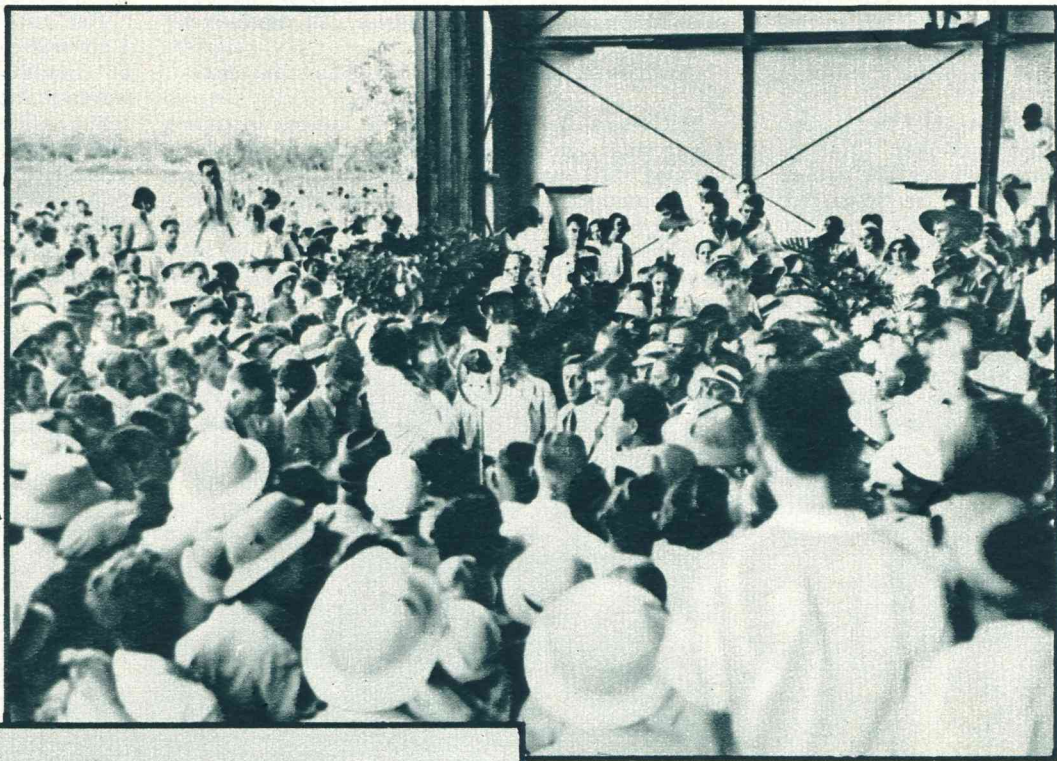
Een overzicht op het landingsterrein tijdens de sensationele daling.

NEDERLAND-INDIË

De lange uren van wachten in de koude werden met gezang gekort.

Ook bij de aankomst te Batavia na de record-heenreis werd de bemanning uitbundig gehuldigd voor haar machtige prestaties. Een foto tijdens de rede van den heer Buttinga Wichels als waarnemend voorzitter van de Koninklijke Nederlandsch-Indische Vereeniging voor Luchtovert.

Smirnoff na zijn gelukkige aankomst aan het ziekbed zijner weer herstellende echtgenote.

Beukering's verloofde tracht den onvermoeiden marconist meer op verhaal te brengen.

Soer's dochtertje viert vaders terugkeer

De twee teleurstellingen, veroorzaakt door de pech van den „Postjager“ en door het niet vertrekken van „De Zilvermeeuw“ zijn wel volkomen teniet gedaan door de schitterende uit- en thuisvlucht van de „Pelikaan“. Toen in den vroegen, donkeren morgen van den 19en December de „Pelikaan“ de lucht in ging, had de vierkoppige bemanning tot taak op de snelst mogelijke wijze de Kerstpost van Nederland naar Indië te brengen. Aan deze opdracht heeft zij op schitterende wijze voldaan. In den tijd van honderd uur en enkele minuten is zij gevlogen van de lage landen aan de Noordzee naar 't Rijk rond den evenaar. Een prestatie als nog niet met een gewoon K.L.M.-postvliegtuig werd volbracht. Geen rust hebben Smirnoff, Soer, Van Beukering en Grosveld zich gegund. Zij hebben zich niet alleen den grooten dank verworven van al degenen, die hun Kerstbrieven meegaven, en van hen die ze ontvingen, zij weten zich niet alleen bewonderd door heel het Nederlandsche volk, maar zij hebben het vliegwezen zelf met dezen unieken tocht een onschatbaren

Smirnoff, bekranst op het vliegveld te Batavia.

Pelikaan-bemanning hoort de toespraken aan.

dienst bewezen. Immers nu is wel komen vast te staan, dat de route Amsterdam-Batavia door de lucht belangrijk kan worden verkort en dat wij in de toekomst op 'n nog snellere en betere verbinding tussen 't moederland en de koloniën mogen rekenen. Dat de retourvlucht in nagenoeg denzelfden tijd werd afgelegd (terwijl de Pelikaan nu beladen was met talloze heilwensen voor het nieuwe jaar, gretig verwacht door duizenden in ons land) is wellicht 'n nog grootschere prestatie dan de heenreis. Op den terug-

Smirnoff dankt voor de microfoon voor de huldebetuingen en de sympathie.

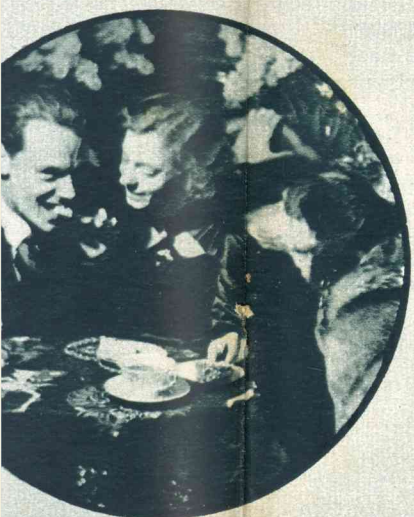
tocht had de K.L.M.-vogel met zware tegenwinden te kampen en eenig denkbeeld van de moeilijkheden, die zich op een dergelijke vlucht voordoen, heeft men kunnen krijgen bij de landing j.l. op Schiphol. De duizenden, die dien avond te wachten stonden in een dichten mist en op een met sneeuw bedekt veld, hebben angstige oogenblikken beleefd. Het zich telkens verwijderend motorgeronk beduidde, dat de vliegers moeite hadden met landen. Toen dit eindelijk met behulp van het mistbaken was gebeurd, brak de spanning in eindeloze toejuichingen los. Van de officiële huldiging behoeven wij niet te verhalen; zij ligt nog te versch in aller geheugen. Goed deed het te bemerken, dat de betekenis van de Pelikaan-vlucht door iedereen ten volle werd begrepen. Niet het minst door de brievenbestellers van Den Helder, die des nachts om drie uur de hrieven nog rondbrachten. De geridderde Pelikaan-bemanning leve!

Onmiddellijk na de landing.

Erzucht op het landingster-
rens de sensationele daling.

Smirnoff na zijn gelukkige aankomst aan het
bed zijner weer herstellende echtgenoot.

Smirnoff's verloofde tracht den onvermoei-
marconist weer op verhaal te brengen.

Smirnoff's dochtertje viert vaders terugkeer

IN HONDERD UREN

Het plechtige moment van de
overhandiging der ridderorden.

Wat een mar-
conist in zijn
vrijen tijd doet.

In 't afgelopen jaar hebben wij, tezamen met onze zusterbladen, tengevolge onzer

GRATIS

Ongevallenverzekering

een bedrag uitgekeerd van

f 52.522.23

Het totaal der uitkeeringen bedraagt, in slechts weinige jaren tijds, niet minder dan

f 301.206.00

Deze cijfers behoeven geen nadere commentaar, zij spreken voor zichzelf

Onze abonné's worden er nogmaals op attent gemaakt, dat zij die voor een eventuele uitkeering ingevolge onzer Gratis Ongevallenverzekering in aanmerking wensen te komen, op tijd hun abonnementsgeld voldaan moeten hebben. Eenieder drukken wij dus op het hart zich steeds regelmatig hiervan te kwijten, opdat wij den gegadigden die zulks zouden hebben nagelaten, geen teleurstelling behoeven te bereiden.

Hamble. Onnoozel leek de ontknooping, toen de sergeant zich stralend omkeerde van de telefoon en mevrouw Hamble aankeek.

„Ze hadden u eigenlijk moeten hebben, mevrouw. Goed nieuws voor u, heel goed nieuws! Als u misschien even op 't politiebureau aan wilt gaan — ze hebben daar een en ander van u; of u even wou komen vaststellen, dat 't van u is. Ze hebben een man vast, die moet nog verhoord worden. Ik zou zoo zeggen, dat u wel in uw schik zult zijn, mevrouw!”

Mevrouw Hamble kon zelfs in het terugvinden van haar zilver geen troost vinden voor haar vernedering van dien middag. Zij had het stellige gevoel, dat zij weg zou moeten uit de streek. Want haar poging, om de familie Owen te vernederen, was mislukt. Zij had 'n uitbarsting van brutaliteit moeten dulden, zooals zij nog nooit van haar leven had gehoord, van dat verbeterhuis-type, Minnie Morris. En Ronnie Owen, die niets in de melk te brokken had, had haar aangesproken, alsof hij officier van justitie was, en zij, mevrouw Hamble van Pantavon, beklagde! En ten slotte hadden de Owens afscheid van haar genomen met zooveel onberispelijke, ijzige beleefdheid, dat zij 't gevoel kreeg... ja, 't zou maar het beste zijn, dat ze hier wegging. En wat haar het dolste maakte — nu zou zij er nooit achter komen, of die parels van die meid echt waren (zooals mevrouw Hamble wel haast had durven zweren) of niets dan een bijzonder knappe imitatie. Als ze echt waren, hoe kwam dan dat schepsel, dat nog geen penny van haar Sweep-geld had uitgegeven, in het bezit van een parelsnoer van honderden ponden?

De Owens maakten zich over die vraag geen zorg, want zij waren er van overtuigd, dat het een snoer namaak-parels was, die het kleine ding misschien van de een of andere royale pensionhoudster of gast had gekregen. Maar er bleef een andere vraag. Waar had Ronnie dien man in uniform van de lucht-macht, wiens portret, in dure lijst, kleine Minnie zoo zorgvuldig achter slot en grendel hield, gezien?

Meer dan eens stelde Ronnie zich deze vraag in de drukke dagen, die verliepen vóór hij en zijn familie met hun beschermelinge, of beschermster, al naar men Minnie Morris zou willen noemen, naar Londen reisden.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK — TOOVERWOORDEN.

Den morgen na hun aankomst in het Dorchester-hotel te Londen zag Minnie er nogal netjes uit, toen zij kwam ontbijten. Zij droeg, zooals Ronnie

opmerkte, beschaafde kousen en schoenen, en een zomerjapon van donkerblauw voile, die zij, op een advertentie afgaande, besteld had, en die haar bijna paste. Zij zou er zelfs een heel ander meisje in geleken hebben, als het effect niet bedorven was door een geel kraagje, vastgestoken met dat zilveren uithangbord „Minnie” — een onmogelijk ding, waar Ronnie later wel eens over zou spreken. Zij gedroeg zich nu volstrekt niet als iemand, die gewend was, te bedienen of op orders te staan wachten.

„Ik heb tegen tien uur precies een auto besteld,” zei ze opeens onder het eten. „Vinnen we dat allemaal goed?”

Haar bril glinsterde Ronnie toe. Hij zag er zoo frisch en opgewekt en actief uit, als men maar verlangen kan van een jongen man, die te Londen aan 't ontbijt zit. Hij was om half acht al wezen paardrijden in 't Park; toen was hij wat gaan zwemmen, en daarna bij den hotelkapper binnengeloopen. De kleeren, die hij aanhad, stonden hem, maar nog beter stond hem zijn luchtig zelfvertrouwen.

„Ik ben tot je dienst,” zei hij, zijn kopje neerzettend, dat hij voor de vierde maal had leeggedronken. Glimlachend keek hij Minnie aan over de prettig gedekte ontbijttafel. „Krijgen we 't beroemde gesprek met de Londensche vertegenwoordigers van G. Owen en Zonen?”

„Vanmorgen niet, meneer Ronnie, as 't u 't zelfde is,” zei ze, zich bedienend van de aardbeien. „Ik had andere plannen.”

„Genoeg te doen hè?” Evangeline knikte opgewekt. Er waren plannen gemaakt voor een weelderigen winkeldag, tot het bijeenkomen van een garderobe voor de Sweep-winnares. „Ik ben bereid!”

„Jawel, maar ik niet, Angy. We hebben vanmiddag nog tijd zat voor de modewinkels. Vanmorgen niet. Ik wou es een vrijen ochtend hebben om zoo te zeggen. U zal wel allemaal begrijpen” — hier kreeg Minnie een beetje een kieur, maar dapper sprak zij door — „dat ik wel graag 'n beetje tijd voor m'n eigen hou, zonder geleide of gezelschap, nou ik weer in m'n ouwe stad bin. Niet kwalijk nemen, hoor! Er is echt niks onhartelijks mee bedoeld. Maar ik wou 't toch meteen maar goed afspreken.”

Haar blik ging van den een naar den ander, en verwijlde weer een ietsje langer bij de niet weinig verfraaide gestalte van den heer Ronnie Owen — die best waard was, dat een meisje hem aankeek...

„O eh... dat begrijpen we volkomen,” verzekerde mevrouw Owen haar vriendelijk. Zij — en haar man en haar dochter en haar zoon — dacht aan de nog niet opgehelderde verrassingen, die zich hadden voorgedaan dien middag, dat „de politie” op Bringwyn kwam.

Onder elkaar hadden zij 'de heftige uitbarsting van Minnie tegenover mevrouw Hamble niet onbesproken gelaten! Ze had zelf een galant, had ze verklaard — ze was al maanden verloofd, dus ze hoefde heusch niet te visschen! Nu waren de Owens menschen, die respect hadden voor de particuliere zaken van een ander. Vervolgens wisten zij, dat men heel wat inlichtingen kan verkrijgen, door nooit iets te vragen. Maar over die verlovings van Minnie was hun nooit de geringste inlichting ten deel gevallen. In hun hart waren zij alle vier nieuwsgierig geweest, of die „galant” van Minnie op het station aanwezig zou zijn, om haar te verwelkomen. Zij was echter niet verwelkomd. Er was den vorigen avond geen bezoek, geen telefoon ook voor haar geweest. Ongetwijfeld zou die jonge man wel gauw te voorschijn komen. Of zou hij zich nooit aan de familie vertoonen? Had Minnie zich niet in die nieuwe, bijna keurige japon gestoken, en in die toonbare kousen en schoenen, om alleen met een auto uit te gaan — en dien jongeling te ontmoeten?

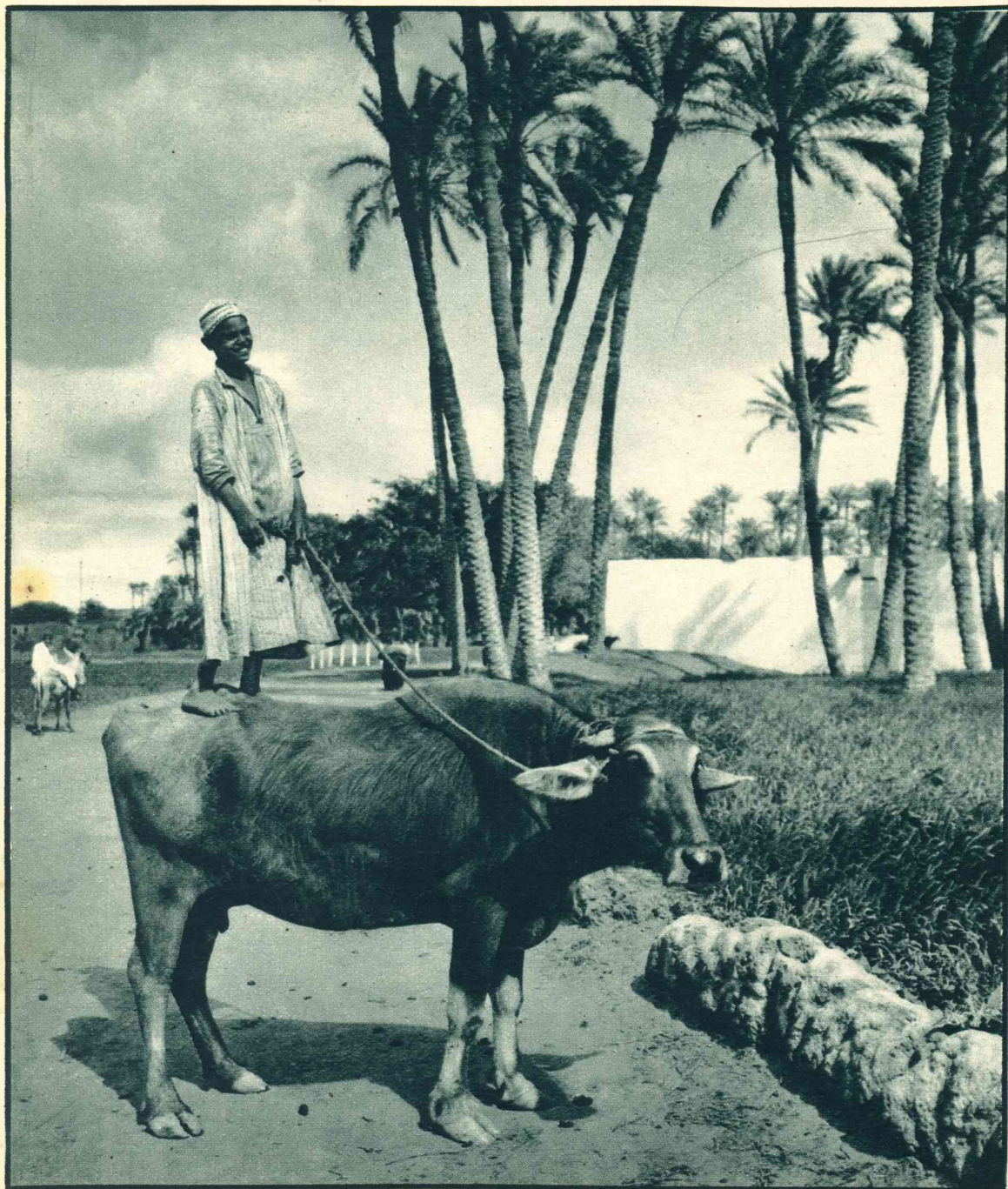
Dit veronderstelde mevrouw Owen. „'t Is best, hoor, kind. Natuurlijk. Je hebt hier natuurlijk menschen, die je graag weer eens ziet. En die jou graag weer eens zullen zien.”

„Dat zal ik niet tegenspreken,” — en er kwam een schalksche uitdrukking op het gezichtje van juffrouw Morris — „maar daar hoef ik geen grooten zespersoons-auto voor te nemen. Dien wagen heb ik besteld voor de rest van de familie — voor jullie vieren, bedoel ik. Mevrouw Owen zou zoo graag eens naar Kew, om in de tuinen de bloemen te kijken — en wie wat zien wil, kan 't dan doen, en u ken plaatsen voor vanavond nemen en zoo...”

„Ja... Wat 'n heel ander leven!” mompelde de familie.

Telefoon. Ah, dat zal de auto zijn.

„Ja, de familie komt oogenblikkelijk beneden,” riep juffrouw Morris den hoorn in, 'het gemaakte accent van de juffrouw beneden imiteerend. „Prachtig — gane jullie nou maar. En neem 't er maar es goed van.” Juffrouw Morris dreef haar gezelschap naar de lift, alsof het schoolkinderen waren, en zij de moeder, die ze maar gauw de deur uit wou hebben, om des te sneller aan haar werk te kunnen beginnen. „Die menschen, waar ik na toe mot,” — weer richtte

In het land der palmen: hoe een Egyptenaar de familie-koe naar het veld rijdt.

zij haar bril naar Ronnie, alsof zij hem uitdaagde tot benieuwdheid, wie die „mensen” waren... wat „hij” deed voor den kost bijvoorbeeld! — „daar zal ik wel vóór in de middag mee klaar zijn, en dan kom ik maar weer hier na toe — late me zeggen om drie uur. En er is best kans, dat julie dan in mijn óók 'n heele verandering zien!”

Met deze raadselachtige woorden wuifde zij een afscheid naar de vier verdwijnende hoofden — de lift daalde.

Nog vóór haar aangenomen familie instemming had betuigd met de opmerking van Ronnie, dat zij, hoe zij dezen tijd ook doorbrachten, in geen geval last zouden hebben van verveling, zoolang zij juffrouw Morris en haar kleine geheimzinnigheidsjes maar bij zich hadden, was juffrouw Morris al begonnen aan haar werk: zich te kleeden voor haar taak van dien morgen.

ZESTIENDE HOOFDSTUK — ONTOONBAAR.

Een vrouw wordt er niet altijd mooier op, als zij met zorg toilet maakt! Deze opmerking kwam in Minnie op, toen zij, voor haar spiegel in het Dorchester-hotel, haar spiegelbeeld bekeek, nadat zij zich gekleed had, om uit te gaan.

Want verre van haar verschijning, zooals die zich aan de onbijttafel had vertoond, nog te verbeteren, had het meisje zich, snel en terdege, laten terug-zinken in de slonzigheid van vóór de Sweep-stake. Zij had de nieuwe schoenen uitgetrokken, waarnaar Ronnie goedkeurend gekeken had, en over de nette kousen had zij een paar dikke wollen aangetrokken, die vroeger zwart waren geweest, maar nu groen van ouderdom. Toen zij die met zorg om haar anders wel slanke enkels had gevoegd, trok zij de schoenen aan, waarop Ronnie met afkeer haar blik had gewezen. Toen, over de nette blauwe japon heen, de wijde, vormloze katoenen, die zij op Bringwyn des morgens gedragen had; hoog in den hals werd die dichtgemaakt met de Minnie-broche, en daar ging weer de zwarte mantel overheen, waarnaar mevrouw Hamble met zoo-veel minachting had staan staren. Vervolgens schikte zij haar pruik zoo, dat pieken haar te voorschijn kwamen tusschen 't ongepoederde gezichtje en den groenen vilten hoed, waarmee zij ten slotte op haar werk de kroon zette.

„Zoo ben ik wel leelijk genoeg!” zei juffrouw Morris, met dezelfde voldoening, waarmee een ander meisje constateeren zou, dat zij haar beau jour had. „Ontoonbaar! Vooruit dan maar.”

Zij greep het mandenkoffertje, dat door sergeant Pritchard was nagezien, bij het handvat van den ouden riem; zij deed een paar wollen handschoenen aan, waarmee zij er nog schameler uitzag, dan wanneer zij zonder handschoenen was uitgegaan, vergewiste zich, dat zij wat geld en een sleutel bij zich had, en ging toen de weelderige gang van het hotel door.

„Hé, waar moet je heen?” smaalde een kamermeisje.

„Zeg, tegen wie heb je 't? Ik zoek na de uitgang voor 't personeel, as u 't goed vindt ten minste. Ik kom van de kamers van juffrouw Morris,” voegde zij er, wat minder fel, aan toe.

Het kamermeisje deed water in haar wijn. „O, ga je gang hoor. Hierlangs. Je ken die lift nemen, as je wil.”

„Grappig, om weer op een Londenschen bus te rijden!” dacht juffrouw Morris, terwijl zij, haar mandje stevig omklemmend, op een grooten rooden bus sprong, die nog in beweging was.

De schok wierp haar tegen de knieën van een gebruinden jongen man, die zijn best deed, er uit te zien als een stedeling, en gezeten was tusschen een soort landelijke barones en een meisje met een splinternieuwen matelot op.

„Pedon,” hijgde juffrouw Morris — maar zij was nauwelijks in staat om te hijgen; want die drie mensen waren kennissen van haar, en snel dacht zij na, wat zij tegen hen zeggen moest. Zij werd weer gerust, toen de jonge man haar arm greep, om haar op de been te houden, en daarna gewoon doorpraatte tegen zijn gezellinnen, zonder haar te herkennen. Met het koffertje op haar schoot ging zij toen op de bank tegenover hen zitten, en niet zonder verstrooidheid keek zij uit naar het verkeer, waar de bus zich tusschendoor wrong, telkens stoppend en zich telkens weer voorttreppend.

Nabij Piccadilly stapte zij uit, en sloeg zij een der stillere zijstraten in. Daar stond het bekende flatgebouw, tusschen twee winkels. Juffrouw Morris ging het halfdonkere portaal binnen. Zij wachtte niet op de lift, maar besteedde snel de steenen trap, tot de bovenste verdieping. Ah, daar was de bekende lichtgroene deur met het koperen plaatje en den klopper, beide even glimmend gepoetst.

Zij klopte, belde, wachtte, liep op haar teenen af en aan. Zoodra zij binnen iets hoorde, trok zij haar gezicht in de plooi, en toen de deur openging was er op het kleine gezichtje geen spoor van den glimlach, die zoo vaak ontspanning had gebracht in het gezicht van den huisknecht, die nu achter den drempel stond en met afkeurende verbazing neerkeek op de verschijning met het mandenkoffertje. En toch had zij nog half verwacht, dat hij haar als gewoonlijk begroeten zou, met respect en vriendelijkheid: „Goeden morgen, juffrouw. Sir Leslie verwacht u. Wilt u maar binnenkomen?”

Nu echter zei hij alleen maar: „Wel?”

„Goeden morgen!” antwoordde Minnie gemoedelijk. „Woont hier eene Sir Leslie Trentham?”

„Kun je niet lezen?” gaf de bediende ten antwoord.

(Wordt vervolgd.)

In het land der palmen: een hoekje van een Tripolitaansche oase.

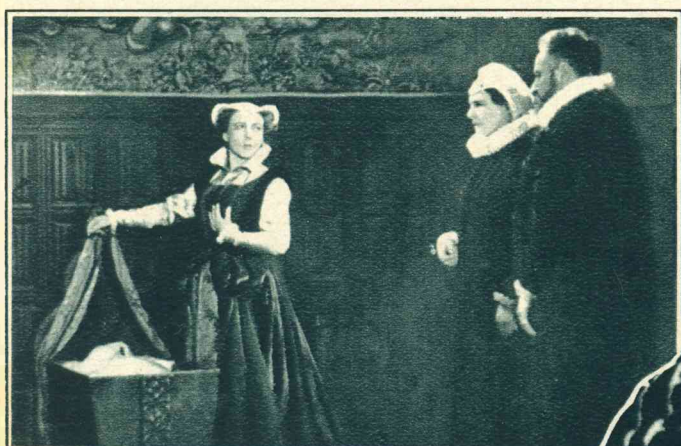

Kenau Simonsdochter Hasselaar
op de wallen van Haarlem.

Als eerste proeve van volledige Nederlandsche geluidsfilm, wordt deze week de Willem van Oranje-film aan het publiek van de drie hoofdsteden getoond. De fine fleur van alles wat op het gebied van tooneel en film op onzen vaderlandschen bodem iets te beteekenen had, heeft zijn of haar krachten aan de totstandkoming van dit historisch document gegeven. Het manuscript was van H. J. Drayer en G. J. Teunissen, welke laatste tevens de verantwoording voor de regie op zich heeft genomen. Cor van der Lugt-Melsert speelde de titelrol, een creatie waarmede bij destijds op het tooneel groot succes had. Verder vervult Louise Kooiman de rol van Juliana van Stolberg, terwijl Willy Haak Louise de Coligny uitbeeldt. Het is ondoenlijk, de geheele lijst van alle medewerkers op te sommen, evenals het zeker wel overbodig is, den inhoud van de film na te vertellen. Het zij voldoende, op te merken, dat de geboorte van Willem van Nassau het begin en zijn gewelddadige dood het einde vormt. De tusschenruimte wordt gevuld met alle mogelijke belangrijke en minder belangrijke tafereelen uit 's Prinsen leven, scènes welke verondersteld worden te spelen in Dillenburg, Brussel, aan het hof van den Franschen koning Hendrik II, Leiden, Haarlem en Delft. Deze film, die door de N.V. Europa-Film wordt uitgebracht, is in haar geheel te beschouwen als een antwoord op de vraag, of men in staat is, ook in Nederland goede films te maken. Want aan zorg en toewijding heeft het in ieder geval niet ontbroken.

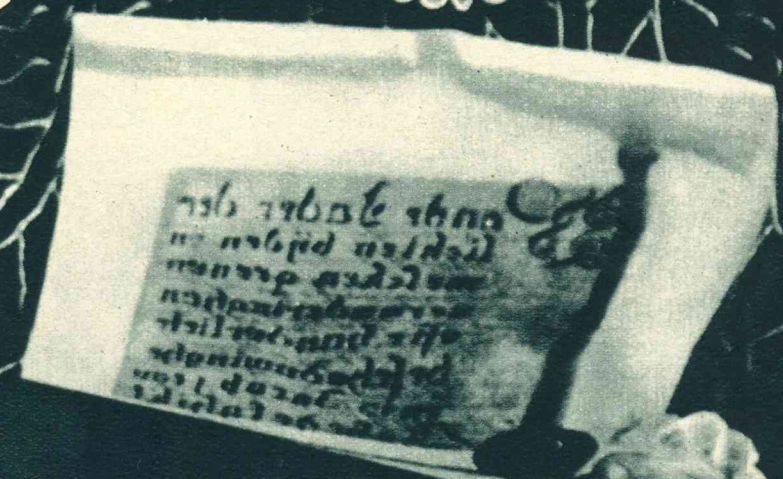
De voortrukkende troepen worden in hun bewegingen danig belemmerd, doordat de Prins de dijken bij Kapelle aan den IJssel heeft laten doorsteken. Hieraan was het te danken, dat de stad Leiden behouden bleef.

De geboorte van den prins op het slot in Dillenburg.

Cor van der Lugt-Melsert
als Prins Willem van Oranje.

WILLEM VAN ORANJE

SPORT VAN DE WEEK

De „Volewijckers” hebben in de omgeving van Nieuwendam hun jaarlijkschen veldloop gehouden. De start der C. klassers in sneeuw en ijs.

De oud-internationals tegen H. F. C. in actie. Een moment voor het doel der oranje-veteranen

De oud-internationals hebben op Nieuwjaarsdag hun traditioneele match tegen H.F.C. gespeeld, welke zij met 3-4 verloren. Van l.n.r.: Mr. Welcker, E. v. Linge, Bosschart, J. Bulder, Dr. J. Thomee, Sigmond. Knielend: Krom, Denis, DeBoer, De Bruyn. De elfde speler was J. de Natris, die even later — Oudejaarsavond — arriveerde.

Amsterdam wint den voetbalwedstrijd tegen Rotterdam in het Stadion met 3-2. Kiekje tijdens de match. Een aanval op het hoofdstedelijke doel.

Op de banen van De Volharding te Heemstede werden Zaterdag j.l. wedstrijden in het schoonrijden gehouden. Het schoonrijden voor paren. Mej. Schipper en de heer Lamie, onder den strengen blik der jury.

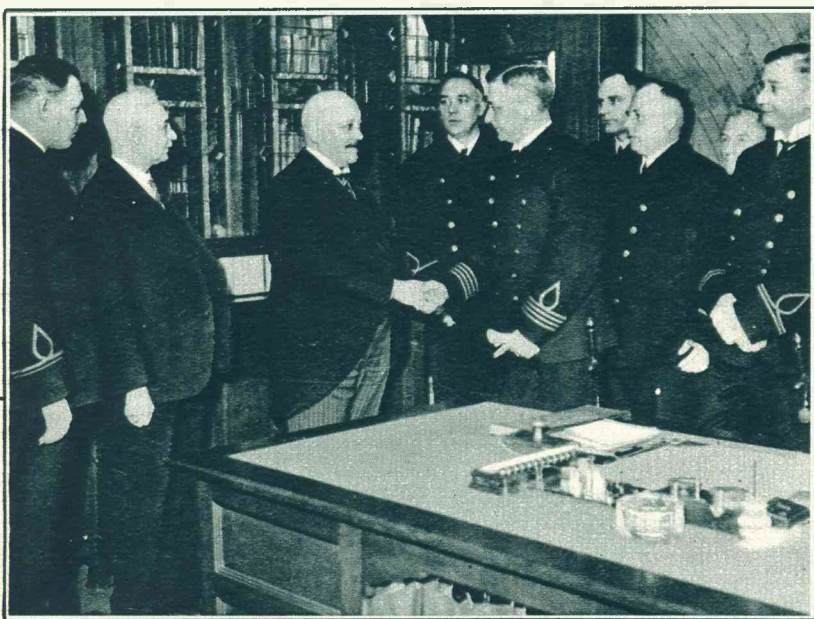
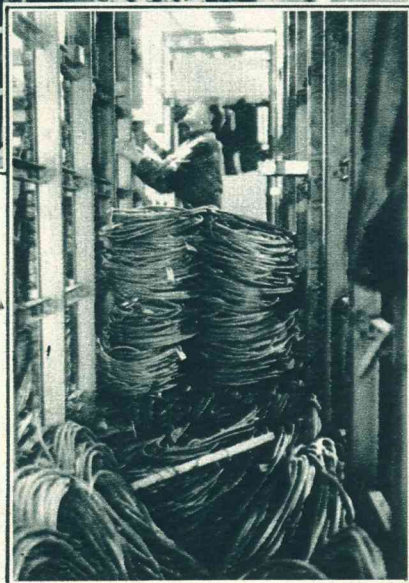

De herstelwerkzaamheden bij de telefooncentrale aan de Spuistraat te Amsterdam zijn in vollen gang.

Kilometers nieuw draad zijn noodig om alles weer normaal te doen functionneeren.

Van het lichtschip „Haaks”, 25 mijlen buiten Den Helder, werd de jaarwisseling per radio uitgezonden. Bij het ingaan van den „Hondenrocht” werden de „8 glazen” geslagen.

Hoofbrandmeester Brunet de Rochebrune nam officieel afscheid van het Amsterdamsche brandveercorps.

VAN HIER EN DAAR

De Amsterdamsche bereden politie defileerde in het Vondelpark door Brigadier W. den Brauwer, die na 33 jaren met pensioen ging.

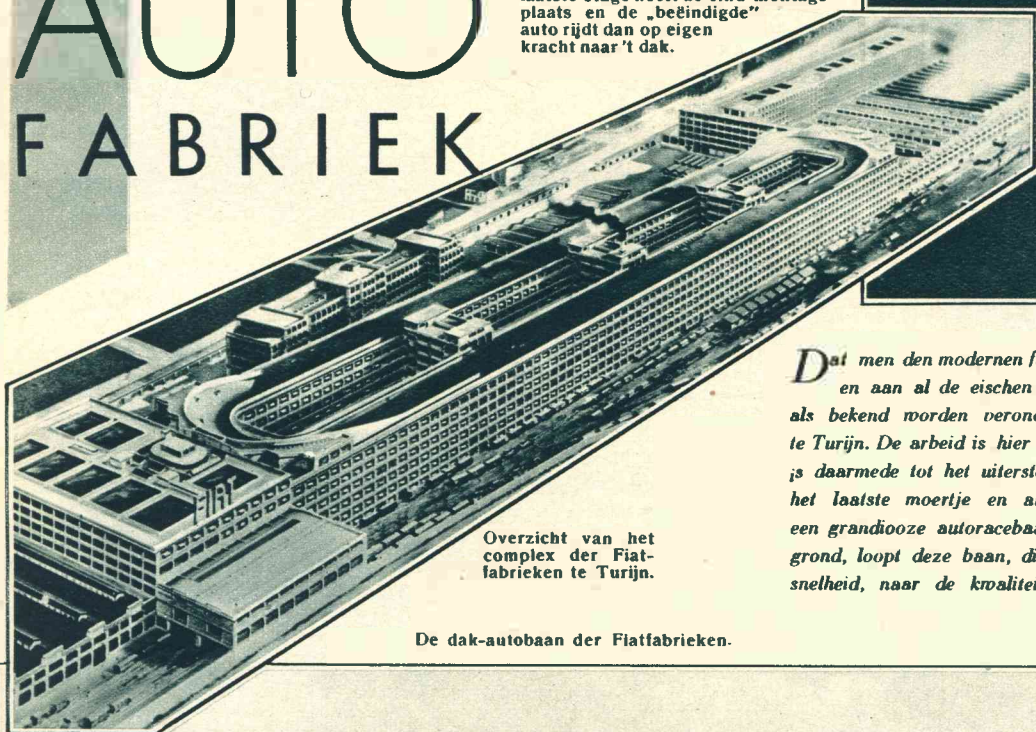

HET DAK VAN EEN AUTO FABRIEK

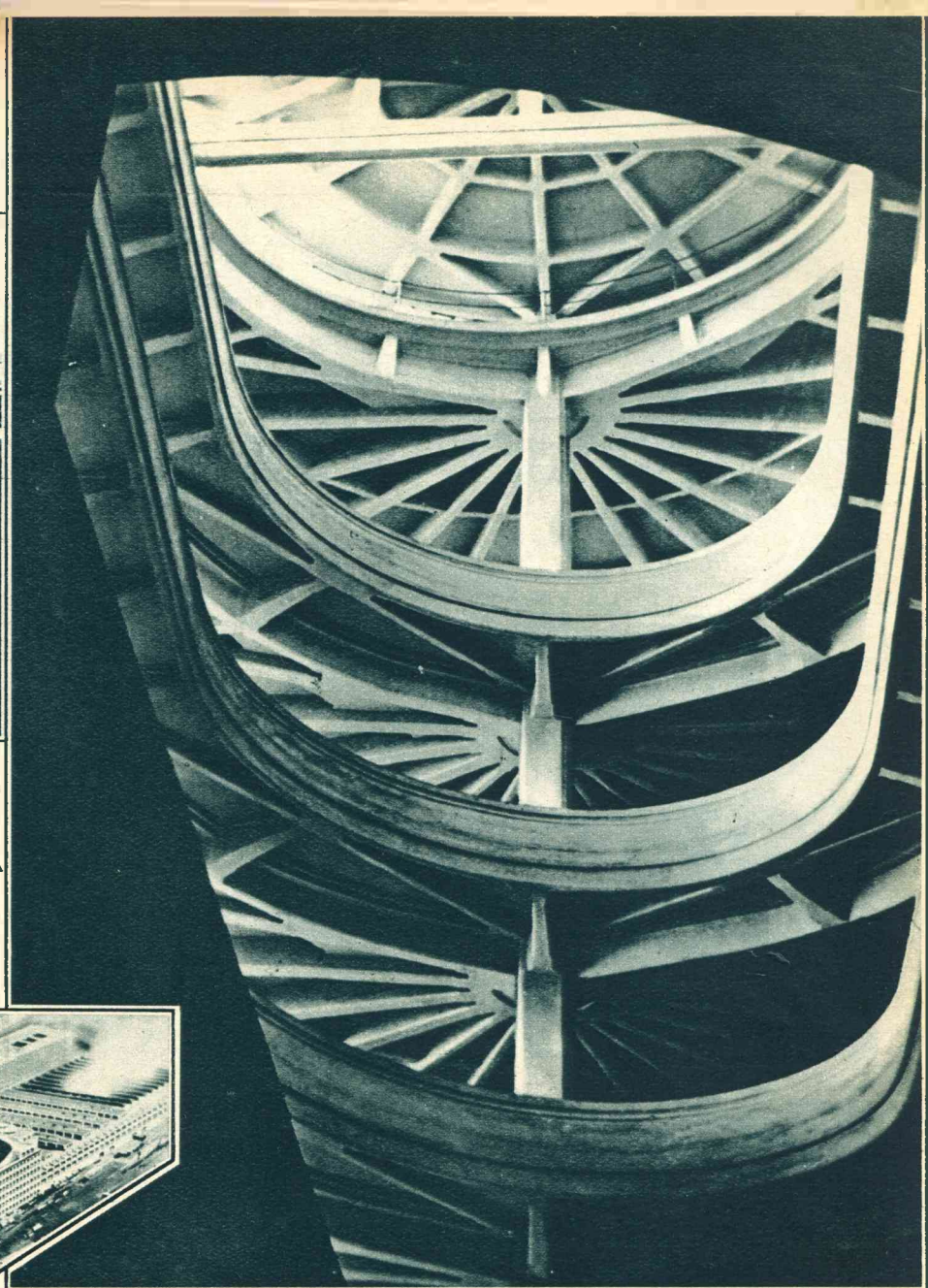
De dakbaan, waarvan 't wegdek bestaat uit asphalt met 'n onderbouw van beton, heeft ook verschillende verhoogingen in de bochten.

De spiraalvormige betonweg, die vanaf den begenen grond langs alle verdiepingen naar de dak-autobaan voert. De ontelbare deelen, waaruit een auto is samengesteld, worden volgens een bepaald plan vereenigd en de vervaardigde deelen gaan van verdieping tot verdieping. Op de laatste étage heeft de eind-montage plaats en de „beëindigde” auto rijdt dan op eigen kracht naar 't dak.

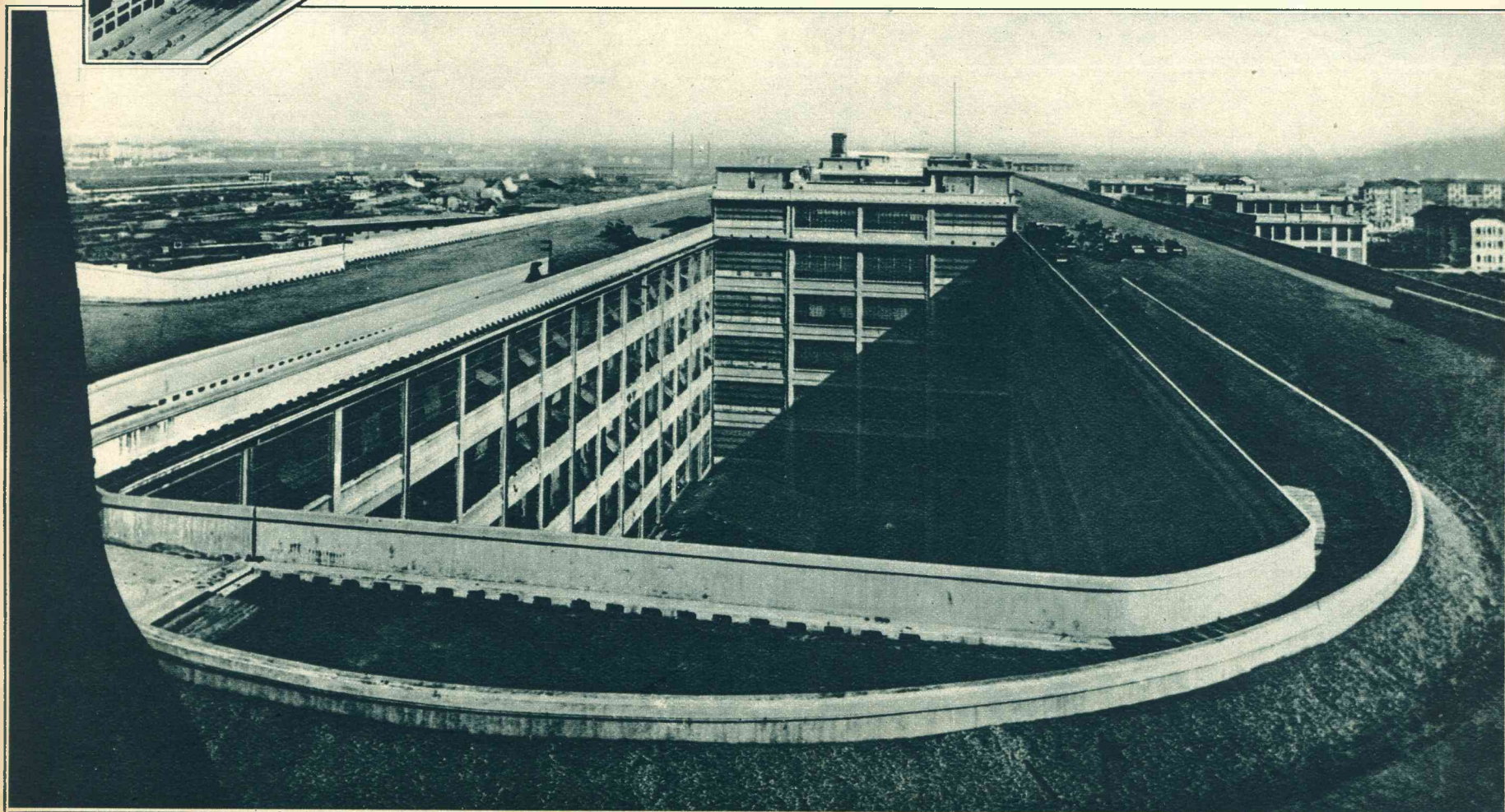

Overzicht van het complex der Fiat-fabrieken te Turijn.

De dak-autobaan der Fiatfabrieken.

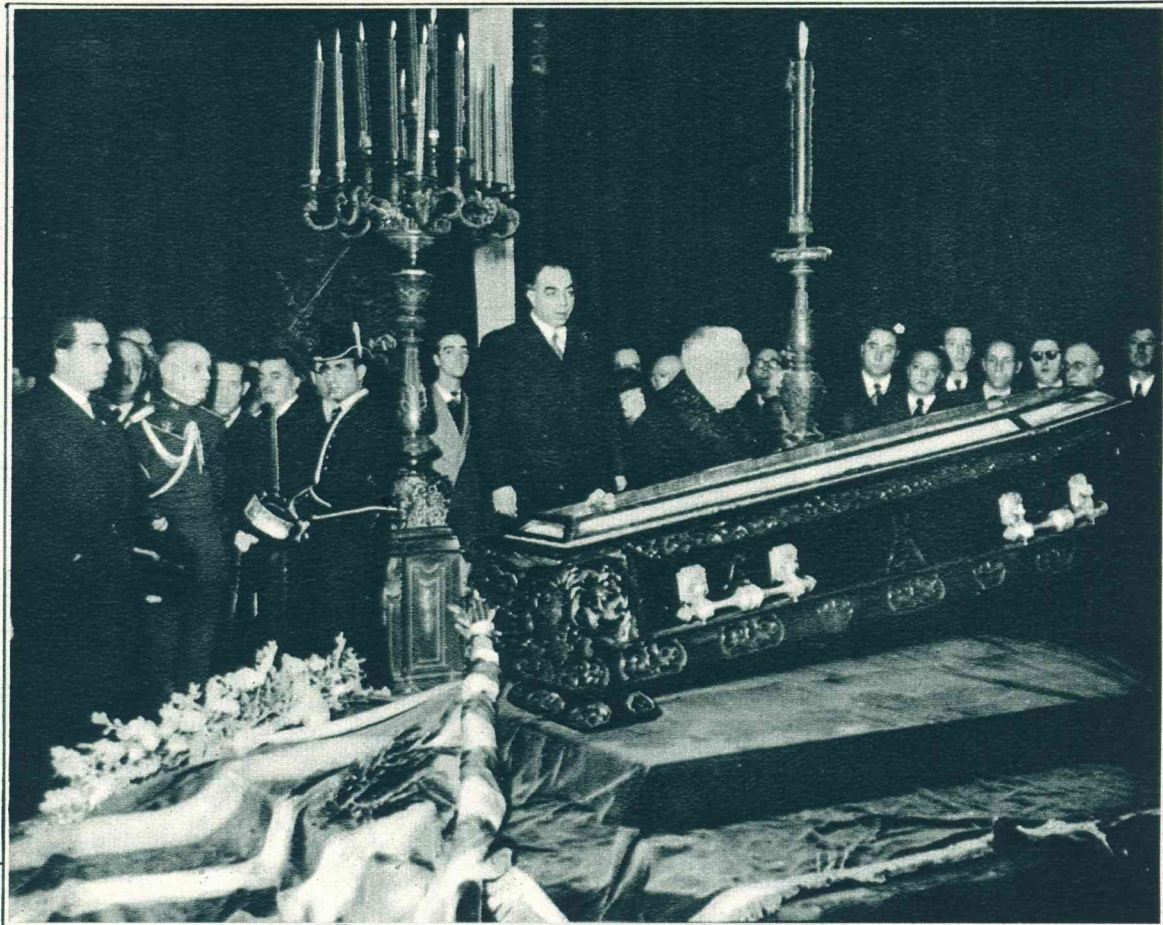

*Da*t men den modernen fabrieksbouw geheel aan de tegenwoordige arbeidsmethoden tracht aan te passen, en aan al de eischen die een industrie stelt zoo vernuftig mogelijk tracht tegemoet te komen, mag als bekend worden verondersteld. Een van de sprekendste voorbeelden daarvan zijn de Fiatfabrieken te Turijn. De arbeid is hier geheel gerationaliseerd en vermechaniseerd en bij de inrichting der fabrieken is daarmee tot het uiterste rekening gehouden. De auto's worden er vervaardigd van het eerste tot het laatste moertje en alvorens zij verzonden worden heeft op het dak van de fabriek, dat eigenlijk een grandiooze autoracebaan is, de proefrit plaats. Boven de vijfde verdieping, dertig meter boven den grond, loopt deze baan, die 1 K.M. lang is, en O-vormig. Onderzoek naar belastingvermogen, naar snelheid, naar de kwaliteit van de remmen, heeft hier plaats. Betere controle in de fabrieken zelf is in het autobedrijf moeilijk denkbaar.

De bekende Balkanpoliticus Duca, ministerpresident van Roemenië, werd door een lid van de Ijzeren Garde, een extremistische organisatie, vermoord op het station van Sinaia.

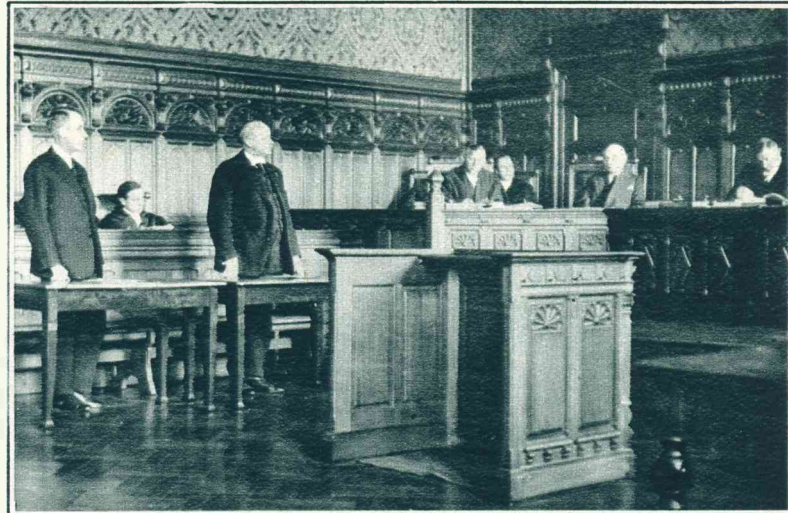

Te Barcelona overleed oud-kolonel Macia, strijder voor de Catalaanse vrijheid. Na den val van de monarchie werd Catalonië onafhankelijk en Macia de eerste president van den nieuwen staat. Alcala Zamora, president van de Spaansche Republiek, bij het laatste afscheid.

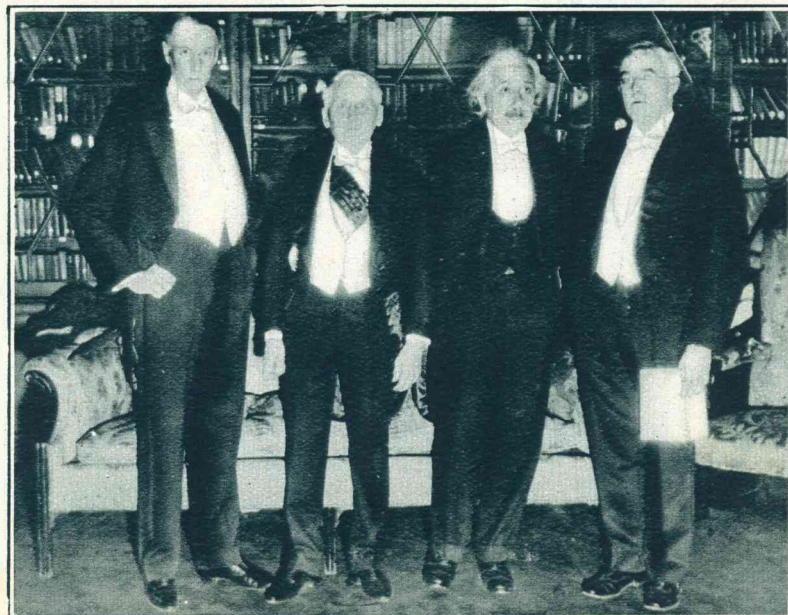

Nabij Reysselede (Belgie) stortte tengevolge van een botsing met een radiomast een vliegtuig van de Imperial Airways van een hoogte van 270 meter naar beneden. Tien personen kwamen om het leven, onder wie een Nederlander. De ruïne van het vliegtuig.

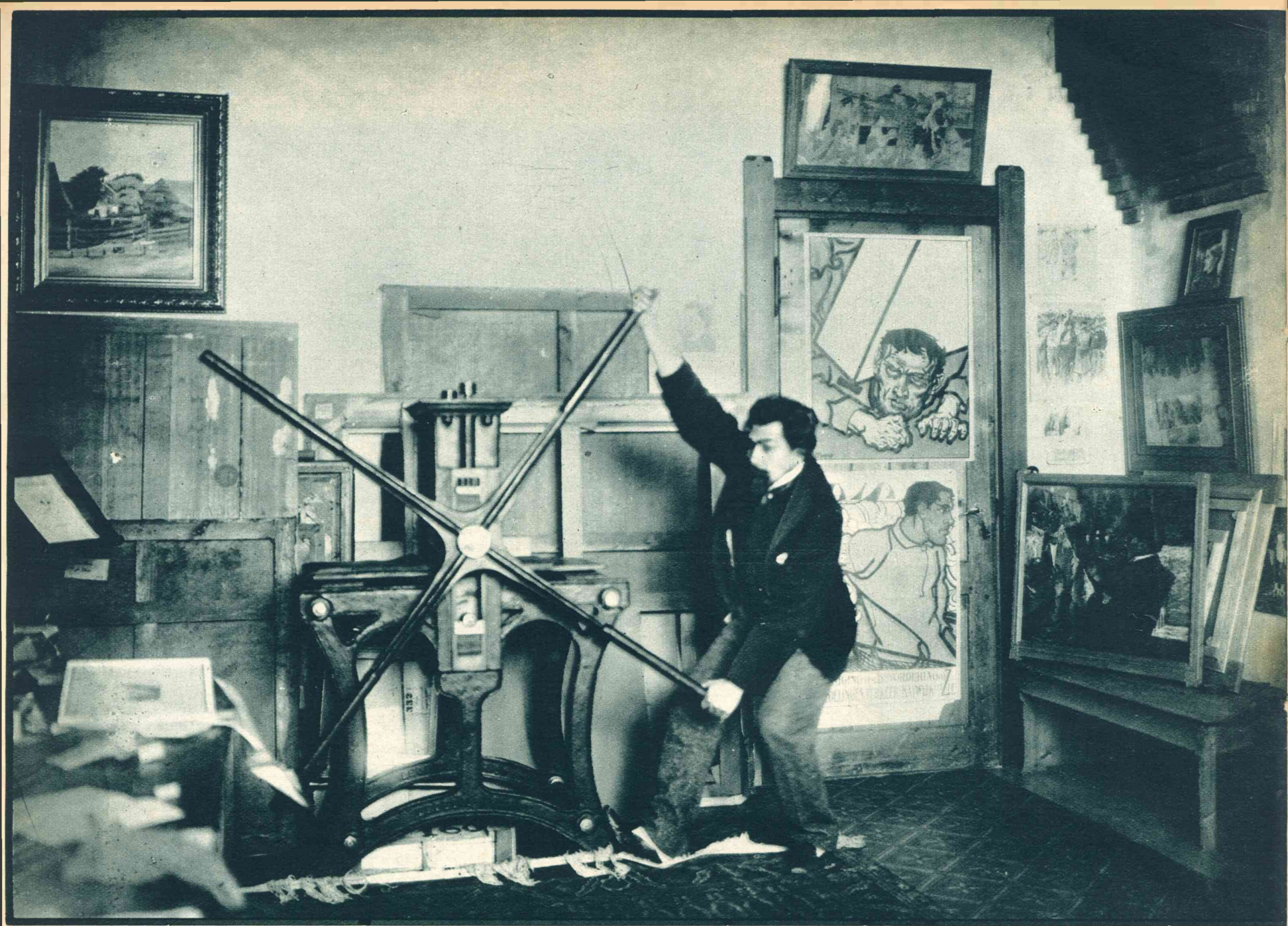
Buitenlandsch Nieuws

De gebroeders Lahusen, eens de leiders van het groote Duitse Industriele Nordwolfe-concern, werden na een opzienbarend proces wegens balansvervalsing tot hooge gevangenisstraffen veroordeeld.

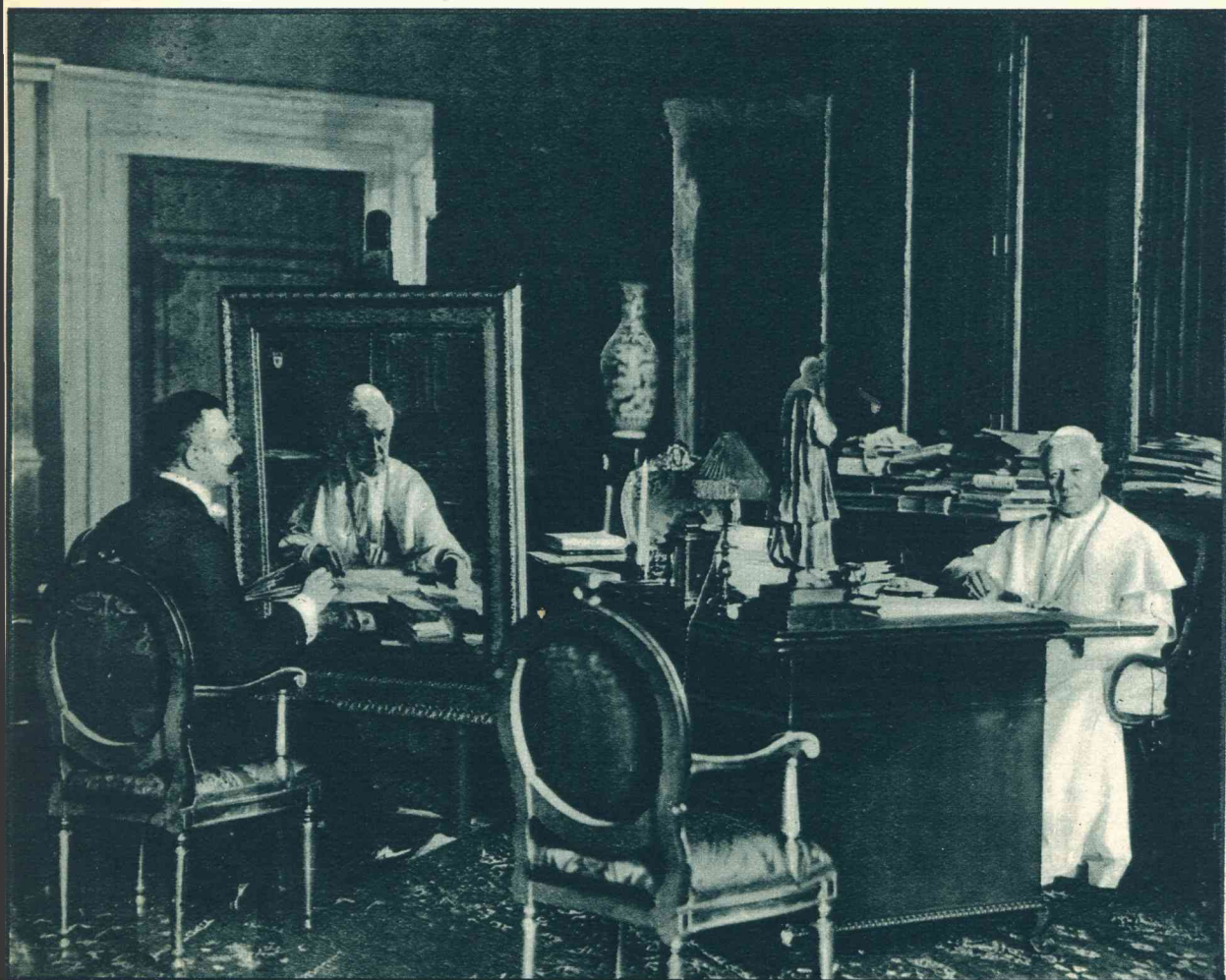

Vier Nobelprijswinnaars waren aanwezig bij een plechtigheid ter gelegenheid van de honderdste herdenking van den geboortedag van Alfred Nobel. v.l.n.r. De Amerikaansche schrijver Sinclair Lewis (literatuur), Kellog (vrede), Einstein (physica) en Irving Longmuir (chemie).

Jan Toorop woonde in 1902 te Katwijk aan Zee. Men ziet hem hier op zijn atelier, zijn etsen zelf drukkende.

De schilder Anton van Welye schilderde in 1904 op het Vaticaan te Rome Z.H. Paus Pius X in diens studeervertrek.

Den Goeden Ouden Tijd

II

Het is met de kunstenaars hetzelfde gesteld als met de kunsttheorieën; wanneer ze bij het publiek bekend raken, hebben ze meestal hun besten tijd gehad. Droevig, maar waar.

Architecten, schilders, schrijvers, beeldhouwers, die nu door iedereen geacht en geëerd worden, hebben in hun jongen tijd blootgestaan aan den spot en het gelach van de menschen, die met hetgeen zij kennen zichzelf den toegang afsluiten tot al hetgeen zij niet kennen.

Met de opvattingen omtrent kunst is het al niet anders gesteld. De „richtingen”, die twintig jaar geleden aanstoot gaven of voor krankzinnig werden uitgekreten, zijn nu gemeengoed voor iedereen geworden, en nieuwere theorieën worden met hetzelfde wantrouwen als hun voorgangers(sters) eertijds bejegend.

Het is onze bedoeling niet hier in een waardeering te treden van de kunstvoortbrengselen van den tijd tusschen 1880 en 1900. Maar dat deze periode ook voor het kunstleven in ons land van groote beteekenis is geweest, dat zal ieder ter zake bevoegde moeten erkennen. Die tijd

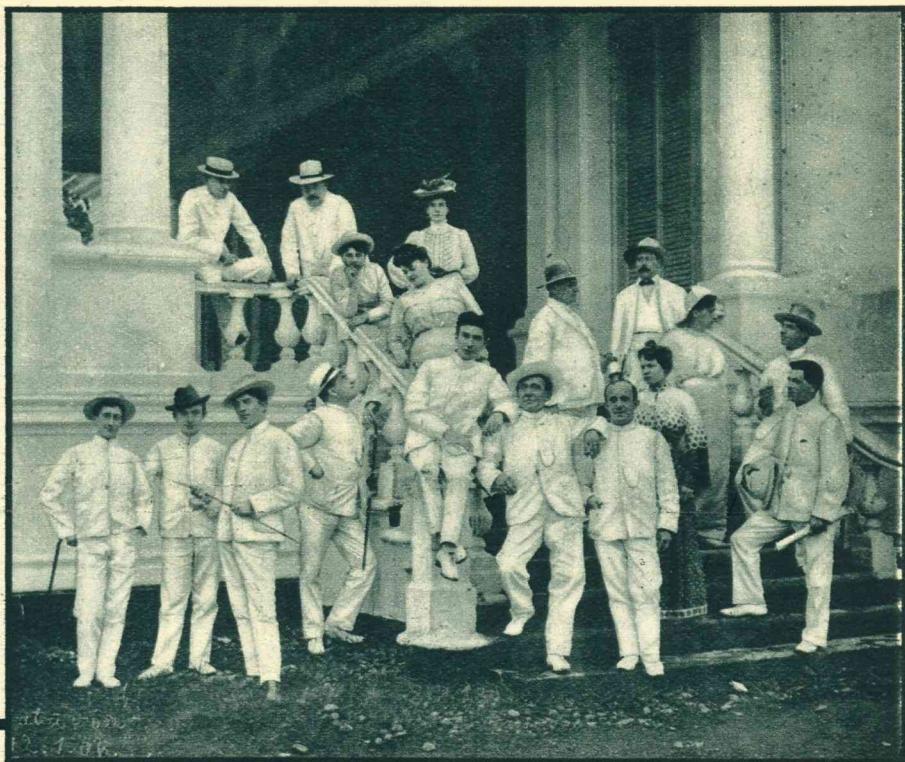
was even rijk aan „ismen” als de tegenwoordige, en ook toen bleef, na de noodzakelijke botsingen, wrijvingen en overdrijvingen, alleen het werkelijk betekenisvolle over en behouden voor volgende geslachten. De kunst van die dagen had niet meer aansluiting bij het leven dan in onze dagen.

De romantiek, die in het publieke leven nog niet overwonnen was, werd echter nog gevoed door een tooneelkunst van een overeenkomstig genre. Ook de schilderkunst onttrok zich onder Franschen invloed eerst langzaam aan de romantiek; daarentegen was er in de literatuur een veel snellere, heviger reactie merkbaar. Eigenlijk was hier sprake van een revolutie. Groote Nederlandsche dichters behooren dan ook tot de zgn. „Beweging van 1880”.

De sympathie van het publiek richtte zich naar groote figuren als Jozef Israëls, Louis Bouwmeester; aan kunstenaars van gelijk formaat, op ander gebied, onthield zij die echter.

Niets is wisselvalliger dan de gunst of afkeuring van het zoo gemakkelijk te overtuigen menschdom. Zoo was het toen, zoo is het nu en zoo zal het in de toekomst ook wel zijn. En altijd zal het onverstandig blijven om de betekenis van een kunstwerk af te meten naar de bekendheid, die het verkrijgt, of het bewondering te onthouden, omdat er geen klinkende naam aan verbonden is.

Ook in het begin van deze eeuw hadden Nederlandsche tooneelgezelschappen nu en dan behoefte om in de voornaamste steden van Nederlandsch-Indië op te treden. In 1906 bezocht Louis Bouwmeester met een aantal andere tooneelartisten o.a. Batavia, waar deze foto werd genomen. Men zal er verschillende goede bekenden bij vinden. Achterste rij v.l.n.r. P. Bron, P. Brillé, (over de balustrade leunend) Mary Beekman, achter haar C. Carelsen, M. Smits-Grader (zonder hoed). Rechts van deze J. Buderman en M. Vis. Voor deze twee: mevrouw de Witter-Verschuur en J. Steenbergen. Eerste rij, v.l.n.r. Ko Arnoldi, J. Brongers, C. Smits, A. Kimmel, Louis Bouwmeester jr., Louis Bouwmeester Sr., Marie Braakensiek en Dulle.

De plechtige opening van de Internationale kunsttentoonstelling te Scheveningen (Zomer 1902). Zittend voor de dames: de schilder Jozef Israëls en Louis Herbolte. Fransch minister van Kunsten en Wetenschappen. Staande (met de handen op den rug) Dr. Leyds, gezant van Transvaal.

Deze foto werd gemaakt bij gelegenheid van de gouden bruiloft van het beroemde schilders-echtpaar H. W. Mesdag en S. Mesdag-van Houten. Mesdag is vooral bekend door zijn zeegezichten, zijn vrouw door stilleven en landschappen.

In 1908 werd in het Grand-Théâtre te Amsterdam de operette „Walzertraum” opgevoerd. V.l.n.r. Theo van Vliet, Maurits Vigeveno, Greta Jonkers, Antoinette Sohns, en geheel rechts de dirigent Evert Cornelis, die later de groote beoorderaar van de Bachmuziek in Nederland zou worden.

Tot de groote gebeurtenissen op kunstgebied behoorden zeker de Rembrandtfeesten van 1906. In de Nieuwe Kerk te Amsterdam werd op het graf van den grooten meester een gedenksteen onthuld, terwijl bij de gelegenheid H.M. Koningin Emma een krans deed leggen.

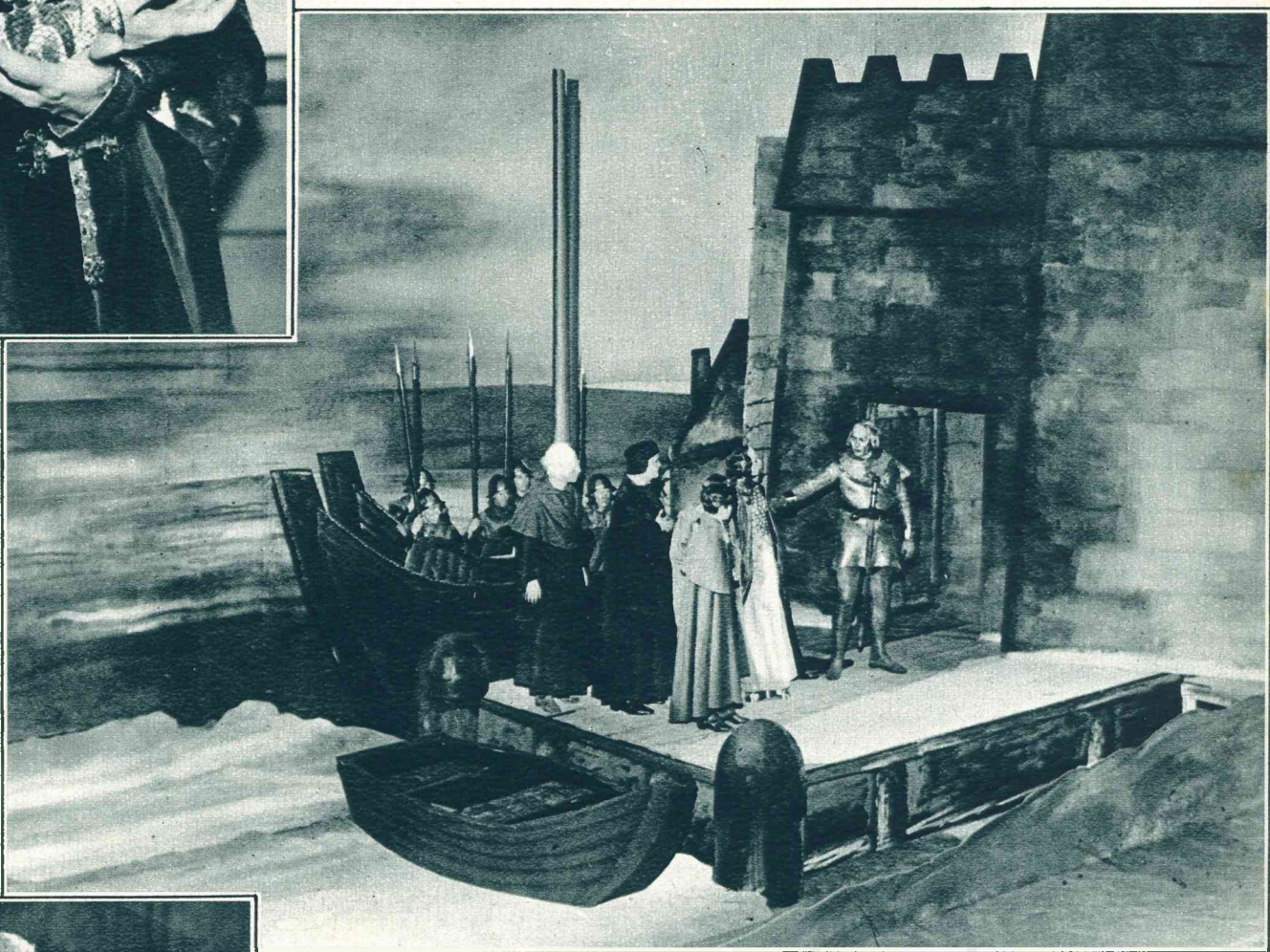

Charlotte Köhler als Badeloch.

„Gijsbrecht van Aemstel”

„Heer Gijsbrecht, straf me vrij”. — Vosmeer de Spie (Ben Groenier) wordt door Gijsbrecht van Aemstel (A. van Dalsum) geleid.

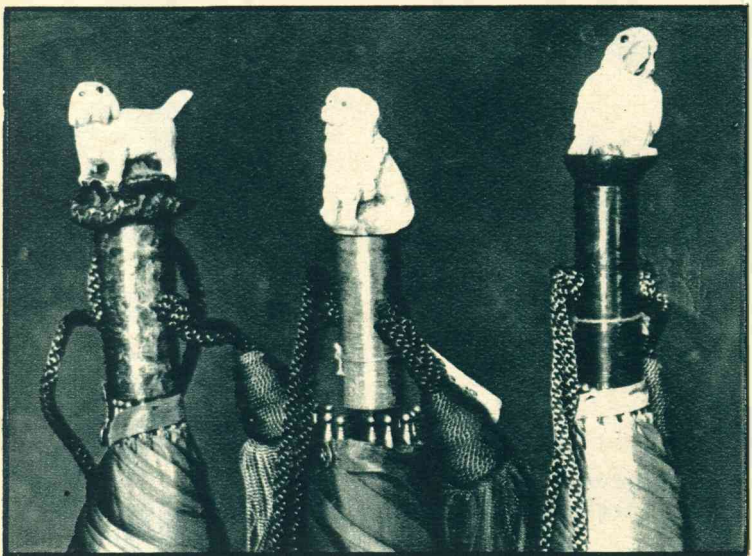
„Vaarwel, mijn Amsterdam, verwacht een ander heer”. — Gijsbrecht verlaat zijn stad en gaat scheep.

Thomasvaer (Jules Verstraete) en Pieterneel (Anna Sablailrolles) spreken op een oud-Amsterdamsch bruggetje den nieuwjaarswensch uit.

De opvoering, welke het „Amsterdamsch Tooneel” ditmaal in den Stadsschouwburg geeft van Joost van den Vondel's drama „Gijsbrecht van Aemstel”, wijkt in menig opzicht aanmerkelijk af van de voorstellingen der laatste jaren. Terwijl Royaards en Verkade zich meer toelieden op een gestyleerde vertoening, waarbij aan het zeggen der verzen de grootst mogelijke aandacht werd besteed, hebben Albert van Dalsum en A. Defresne aan een meer naturalistische vertolking de voorkeur gegeven. Hierdoor komt het vaderlandsche, het Amsterdamsche, karakter van de „Gijsbrecht” beter tot zijn recht. Niet weinig dragen hiertoe bij de weidsche schilderijen, welke, door Mathieu Wiegman vervaardigd, tot décor dienen. Ook is dezen keer gebroken met de oude manier van het reien zeggen. Zij worden thans uitgesproken door Willy Haak, die onzichtbaar blijft. De titelrol wordt gespeeld door Albert van Dalsum, terwijl Charlotte Köhler de Badeloch vertolkt. Zij doen dit met veel gevoel voor Vondel's verzen en met begrip voor zijn karakterteekening. Henriëtte van Eyck dichtte den nieuwjaarswensch voor de onvermijdelijke bruiloft van Kloris en Roosje, welke achter de Gijsbrechtvertoening pleegt te volgen. En het moet gezegd worden: de „wensch” was (bij hooge uitzondering) werkelijk geestig.

VROUWENLEVEN

Nieuwe paraplu's met ivo-
ren dierfiguren als knop.

ONZE PARAPLU

De voorvaderlijke paraplu, van schier onverslijtbaar materiaal vervaardigd, met stevige, door solide knoppen afgewerkte baleinen, vormde 'n uitgebreid tentdak, waaronder vrijwel de heele familie 'n veilig plaatsje vinden kon. Zoo'n vrij kostbare paraplu was nog maar in 't bezit van zeer enkelen. Toen er langzamerhand meer paraplu's vervaardigd werden, nam de omvang ervan af en door de jaren heen is de paraplu ten slotte gemeengoed geworden, al wordt ze vaak ook weer verdronken door regenjassen met regenhoedjes.

De paraplu heeft allerlei gedaanteverwisselingen ondergaan. Vaag herinneren we ons nog de naald-paraplu. Hoe dunner ze was opgerold hoe mooier en er was dan, wanneer ze niet in gebruik was, ook 'n zijden foedraaltje nodig, waarin destof van de paraplu werd samengeperst.

Toen is ineens de tompouce in de mode gekomen, de paraplu met korten steel, die zoo praktisch bleek in 't gebruik, dat de lange stelen meteen voorgoed hadden afgedaan. Zoo'n langstelige paraplu maakt nu, na 'n jaar of zes zeven, al 'n min of meer middeleeuwschen indruk.

De paraplu's werden ook sierlijker en in plaats van effen zwarte stof werd er al spoedig fraai gestreepte zijde gebruikt voor het overtrekken. Het spreekt wel vanzelf dat er intusschen ook aan stelen en knoppen van onze paraplu's bijzondere aandacht is gewijd. Er zijn paraplu's waarvan de knoppen gevormd worden door ivooren dierfiguren, zooals ze op een onzer foto's te zien zijn. Zulke knoppen zijn in zoo velerlei soort vervaardigd,

dat men er 'n heele menagerie van bij elkaar zou kunnen krijgen in den paraplubak, en dat elk familielid aan 't eigen beestje zijn paraplu zou kunnen kennen.

Ook zijn er op het gebied der paraplu's telkens weer nieuwe vindingen te boeken. We hebben al de paraplu gehad met inschuifbare baleinen, zoodat het nuttige meubel, wanneer het niet in gebruik was, in de tasch kon worden opgeborgen. Voor heeren zijn er ook paraplu's in den handel, verborgen in 'n wandelstok van niet veel meer dan gewone afmeting.

Een der nieuwste modesnuffjes is de paraplu met verkeersspiegel, een instrumentje, dat in onze toenemende verkeersdrukte wel eens van groot nut zou kunnen wezen. C. J. M.

VOOR BABY

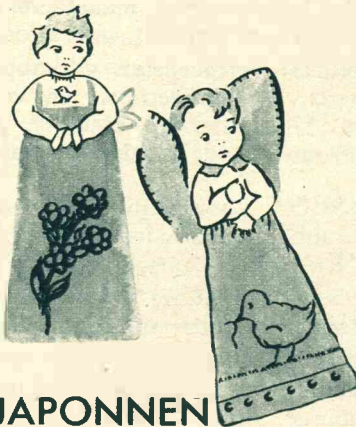
Voor moeders, die het bestaan van 'n slaapzak voor baby nog niet kennen, is dit een gelukkig gekozen onderwerp.

Deze slaapzak is niet doelmatig voor heel jonge babies, doch alleen dan, wanneer het kind de kracht heeft dekens weg te trappen. Dit is een eigenschap van alle jonge kinderen en het doet moeder al te vaak verdriet wanneer zij haar kleintje koud en klam uit het bedje haalt.

Zoo'n slaapzak nu is enorm praktisch, want het kindje kan zooveel trappelen als het wil; het blijft warm in den zak en tevens onder de dekens.

De teekening laat u eenige modellen zien, die gemakkelijk na te maken zijn. Een oude deken of overgebleven lappen kunnen eveneens dienst doen.

Een geborduurd motiefje, 'n strikje, of een applique maken een aardig geheel. U ziet, dat u voor weinig geld zoo'n doelmatig en leuk artikel kunt fabriceren. R.v.D.

NAMIDDAGJAPONNEN

Er wordt voor namiddag en avond veel zwart gedragen, maar er is voor gezorgd, dat het zwart niet eentonig wordt. Daar is, bijvoorbeeld, zwarte mousseline met zwart fluweelen moesjes. En er is zwarte tule met zwart fluweelband bezet in schuine strepen; beide stoffen zijn prachtig en zeer gedistingeerd voor avondtoiletten, evenals zwarte kant. Dan zijn er nog de zwarte stoffen met 'n kleurige toetsje — zwart laksatijn, bijv., met gouden moesjes, of zwart met groen of met rose.

Goud- en zilverkleurige stoffen worden in de groote modehuizen vaak ter garnering van zwarte japonnen gebruikt — een garnering welke, wanneer ze op discrete wijze wordt aange-

bracht, een buitengewoon mooi effect geeft.

Ook onze moderne sieraden kunnen een prachtige aanvulling vormen bij het in sommige gevallen overigens wat doode zwart.

De namiddagjaponnen zijn, over het algemeen, eenvoudig van lijn en met niet al te veel garnering. Het voornaamste is de coupe, die onberispelijk moet wezen wil men met zoo'n japon eer inleggen.

Er worden hierbij 'n drietal modellen van eenvoudige en toch elegante modellen van namiddagjaponnetjes afgebeeld.

Heel apart is de japon met tunique van romain zijde. Plastron en manchetten zijn van 'n afstekende kleur zijde. Het kraagje is van achteren met 'n strikje gesloten en ook de ceintuur is van achteren met 'n strik afgewerkt. De tunique is eenigszins klokkend. De bootvormige halsuitsnijding is met 'n opstaand randje afgewerkt.

Voor deze japon heeft men noodig: 5 M. zijde van 1 M. breedte.

Heel eenvoudig en heel modern is ons tweede model van wollen crêpe de chine, met kraagje, manchetten en verdere garnering van georgette. Het simpele platte kraagje is vooral voor jonge meisjes en vrouwen zeer geschikt.

Benodigd voor deze japon: 3 M. stof van 1.30 M. breedte.

Aardig en jeugdig is ook ons derde modelletje, een japon van dunne wollen stof met 'n versiering van stiksels langs het vierkantje van den hals, op de ceintuur en onder langs de mouwen. De japon heeft 'n sierlijk wit kraagje en witte ondermouwjes. De rok heeft 'n klokkende voor- en achterbaan.

Benodigd: 2.50 M. stof van 1.40 M. breedte.

PAULA DEROSE.

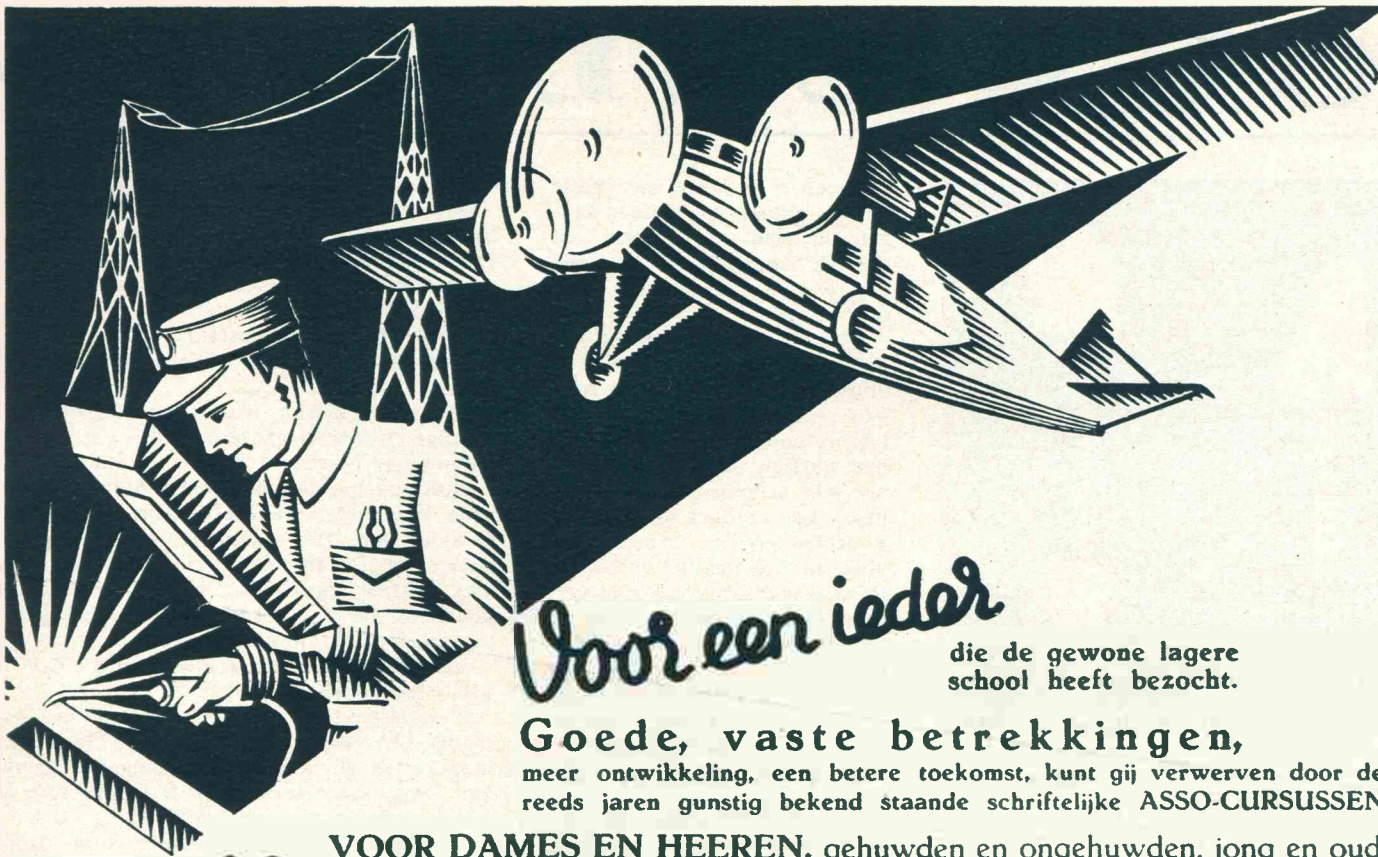
Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 35 cts. voor mantels en japonnen en van 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassjes en kinderkleding. Bestellingen op te geven aan ons bureau, onder toezending van het bedrag en opgave van het nummer. — Voorradig zijn de nummers 42, 44, 46 en 48, voor blouses 40, 42, 44 en 46.

571. Japon van romain zijde met eenigszins klokkende tunique. Plastron en manchetten van afstekende kleur. — 572. Japon van wollen crêpe, met kraagje en manchetten van georgette. — 597. Japon van fijne wollen stof, versierd met stiksels langs halsopening, mouwen en ceintuur. Kraag en ondermouwjes van witte zijde.

Een der nieuwste modesnuffjes — de paraplu met verkeersspiegel.

Voor een ieder

die de gewone lagere school heeft bezocht.

Goede, vaste betrekkingen,

meer ontwikkeling, een betere toekomst, kunt gij verwerven door de reeds jaren gunstig bekend staande schriftelijke ASSO-CURSUSSEN.

Nieuwe cursussen:

Radiomonteur
Radiotechniek
Vliegtuig-
mecaniciën
Vliegtuigtechniek
Lasscher
Laschtechniek
(autogenisch en
electrisch)
Auto-Diesel-
monteur

VOOR DAMES EN HEEREN, gehuwden en ongehuwden, jong en oud. Laag maandelijksch lesgeld. **Geen vooruitbetaling.** Elke week een leszending. Na goeden afloop fraai diploma. **Geen kosten voor boeken, atlanten en woordenboeken.**

Doe een keus uit de onderstaande cursussen, vul den bon in en zend hem aan ons. Het kost U maar een postzegel en het verplicht U tot niets. **U ontvangt dan gratis volledige inlichtingen.**

A. CURSUSSEN: voor Heeren: kommies, politie-diploma, maréchaussée, militaire-pol., verpleger, besteller, spoorweg-beambte, keurmeester van waren, hulpkeurmeester (v. slagers), verkooper en winkelbediende (zoowel in het algemeen, als apart voor kruideniers- en voor textielwaren, manufacturen, enz.), chef-winkelbediende, filiaalhouder, étaleur, administrateur, facturist, veeverloskundige, handelsreiziger, journalist, enz.

VOOR DAMES: verpleegster, verkoopster en winkeljuffrouw (zoowel in het algemeen, als apart voor kruideniers- en voor textielwaren, manufacturen, enz.), chef-winkeljuffrouw, filiaalhoudster, étaleuse, privé-secretaresse, facturiste, kinderverzorgster, kinderjuffrouw, handelsreizigster, journaliste, enz.

B. CURSUSSEN: voor beginners: zoowel Dames als Heeren: praktijk-diploma boekhouden (dubbel-boekhouden), stenografie (systeem Grootte), algemeene ontwikkeling, Ned. Taal, Fransch, Duitsch, Engelsch, rekenen, handelsrekenen, handelskennis, handelsrecht, warenkennis, aardrijkskunde, natuurkunde, enz.

voor gevorderden: Nederlandsche-, Fransche-, Duitsche- en Engelsche handelscorrespondentie. Opleiding correspondent correspondente.

C. CURSUSSEN: ambachtsschool-onderwijs: chauffeur-monteur, electriciën, electrotechniek, machinist, stoomwerktuigkunde, motormachinist, motorkennis, installateur van centrale-verwarming, lijnwerker-telegrafist, zwakstroom-monteur, smid-bankwerker, constructie-bankwerker, fitter, loodgieter, radiomonteur, radiotechniek, vliegtuigmecaniciën, vliegtuigtechniek, lasscher, laschtechniek (autogenisch en electrisch), auto-Dieselmonteur.

Ook de C-cursussen zijn gemakkelijk te volgen door personen, die alleen de lagere school hebben bezocht.

ATTENTIE: Na goed volbrachte studie helpen wij bij de sollicitatie, totdat de gewenschte betrekking is verkregen.

Zend onderstaanden bon, duidelijk ingevuld, in gesloten enveloppe te frankeren met postzegel van 6 cent aan ons, of schrijf ons een brief, en wij sturen U gratis alle inlichtingen. **DOE HET HEDEN!**

Politie

Verpleger (ster)

*Maréchaussée
Mil. Politie*

*Étaleur-Étaleuse
Verkooper (ster)
Filiaalhouder (ster)*

Chauffeur-Monteur

Kantoorbetr.

Hulp-keurmeester

Electriciën

*Vat moed
en zet U tot
den arbeid!*

A.S.S.O.

INSTITUUT VOOR BRIEFONDERWIJS
ERNST CASIMIRLAAN 26 ARNHEM

BON

Ik verzoek zonder eenige verplichting inlichtingen omtrent den cursus voor:

Naam: Ouderdom:

Straat en No.:

Woonplaats:

Dir. J. van der Bij. Hoofdonderwijzer.